

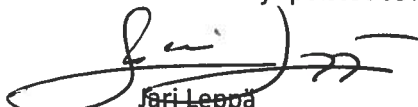
PERTUNMAAN KUNTA

TALOUSARVIO VUODELLE 2017

TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2018 - 2020

Taloussuunnitelma vuosille 2018-2020 ja talousarvio vuodelle 2017 on hyväksytty Pertunmaan kunnanvaltuuston kokouksessa 19.12.2016 § 63. Talousarvion toimintakate on -11 620 120 €, vuosikate on 432 280 € ja poistot 657 530 €.

Jari Leppä
puheenjohtaja

Aila Jaatinen
sihteeri

MISSIO

PERTUNMAA EDISTÄÄ ASUKKAIDENSA
TERVEYTTÄ JA TURVALLISUUTTA.

VISIO 2020

PERTUNMAA ON LAHTI-MIKKELI –
KEHITYSKÄYTÄVÄLLÄ SIJAITSEVA AKTIIVINEN JA
YHTEISTYÖKYKYINEN ASUIN- JA TYÖPAIKKAKUNTA.

PERTUNMAAN KUNTASTRATEGIA 2010 - 2020

KESKEISET KEINOT JA
HANKKEET

TERVEYDEN
EDISTÄMINEN

ASUKASHANKINTA

KEHITYSKÄYTÄVÄ LAHTI-
MIKKELI

ELINKEINOSTRATEGIAN
PÄIVITTÄMINEN

PERTUNMAA-HENGEN
NOSTAMINEN

AKTIIVINEN
MARKKINOINTI

PÄÄSTRATEGIA

TURVAAMME TOIMIVAT LÄHIPALVELUT JA
UUDISTAMME MUITA PALVELUJA
MUUTTUVIA TARPEITA VASTAAVIKSI
YHTEISTYÖSSÄ SEUDUN KUNTIEN KANSSA

TARJOAMME LUONNONLÄHEISEN,
VIIHTYISÄN JA TURVALLISEN ASUIN JA
TOIMINTAYMPÄRISTÖN

TARJOAMME HYVÄT EDELLYTYKSET
YRITYSTOIMINNAN MENESTYMISELLE
LAHTI-MIKKELI KEHITYSKÄYTÄVÄN
VARRELLA

PIDÄMME KUNTATALOUDEN
TASAPAINOSSA MM. VÄHENTÄMÄLLÄ
KIINTEISTÖMASSAA JA KEHITTÄMÄLLÄ
PALVELUTUOTANTOA

LÄHIVUOSIEN HAASTEET
JA MAHDOLLISUUDET

VÄESTÖN IKÄÄNTYMINEN

TALOUSTILANNE

KUNTARAKENNE JA
PALVELUYHTEISTYÖ

LAADUKAS VAPAA-AIKA

MAASEUTUMYÖNTEISYYS

ILMASTONMUUTOS

KURVAA KUORTTIIN – PESIYDY PERTUNMAALLE !

KESKEISET PAINOPISTEALUEET

1. TERVEYDEN EDISTÄMINEN

- tavoitteena sairastavuuden väheneminen, erityisesti diabetes ja sepelvaltimotauti sekä kustannussäästöjen aikaansaaminen pitkällä aikavälillä
- tapahtumia, haastekilpailu, liikunta, ravitseminen
- terveyden edistämisen näkökulma kaikessa päätöksenteossa (valtuuston haaste)

2. ASUKASHANKINTA

- tavoitteena saada asukasluku nousuun
- markkinointi
- monipuolinen tonttitarjonta ja uudet, houkuttelevat tontit

3. KEHITYSKÄYTVÄ LAHTI-MIKKELI

- osayleiskaava
- maanhankinta / maanvaihdot
- Kuortti – markkinointi
- Pankajoen kunnostus ja kalastusmatkailu

4. ELINKEINOSTRATEGIAN PÄIVITTÄMINEN

5. PERTUNMAA-HENGEN NOSTAMINEN

- luova ja myönteinen ajattelu

6. AKTIIVINEN MARKKINOINTI

SISÄLTÖ

YLEISPERUSTELUT

	sivu
1. Väestö ja ikärakenne	1-2
2. Työllisyys	2
3. Taloudelliset lähtökohdat	2-3
4. Kuntatalous	3-4
5. Talousarvio- ja suunnitelmakauden painopistealueet	5
6. Henkilöstö	5
7. Talousarvion rakenne - osasto- ja kustannuspaikkakartta	5-11
8. Talousarvion rahoitus	12
9. Vuoden 2017 talousarvio	12
10. Talousarvion sitovuusmääräykset	13
11. Talousarvion käyttöohjeet	14
TULOSLASKELMA 2017– 2020	15-16
KÄYTTÖTALOUSOSA TULOSALUEITTAIN	17
Keskusvaalilautakunta	18
Vaalit	
Tarkastuslautakunta	19
Tilintarkastus	
Kunnanhallitus	20
Yleishallinto	
Keskitetysti hoidetut tehtävät	21
Elinkeinotoimi	22
Palo- ja pelastustoimi	23
Maahanmuuttajatyö	24
Maaseutulautakunta	25
Maaseututoimi	
Sivistyslautakunta	26
Koulutoimi	
Peruskoulut	27-28
Keskiasteen koulutus	29
Aikuiskoulutus	30
Varhaiskasvatus	31
Kulttuuritoimi	32
Museotoimi	33
Kirjastoitoimi	34
Vapaa-aikatoimi	
Liikuntatoimi	35
Nuorisotoimi	36-37

Perusturvalautakunta	38
Sosiaalityö	
Teknisten ja ympäristöpalveluiden lautakunta	39-40
Yleiset työt	
Liikelaitokset	41-42
Vesihuoltolaitokset	
Kiinteistötoimi	43
Kiinteistönhoitotoimi	44
Tietoimitukset	45
Rakennusvalvonta	46
Ruokapalvelukeskus	47
INVESTOINNIT 2017 – 2020	48
TALOUSSUUNNITELMA 2017 – 2020	49-66
RAHOITUSLASKELMA	67
LIITTEET	
Henkilöstön määrä vv. 2015-2020	68-69
Myönnetyt avustukset vv. 2016-2017	70
VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEYKSIKKÖ	71-72

YLEISPERUSTELUT

1. PERTUNMAAN KUNNAN VÄESTÖ

Pertunmaalla oli vuodenvaihteessa 2015/2016 asukkaita 1 818. Asukasluku vähentyi edellisestä vuodesta 11 hengellä eli 0,61 %. Uusia pertunmaalaisia syntyi v. 2015 10. Vuonna 2016 lokakuun loppuun syntyi 8 uutta pertunmaalaista.

Syntyvyys on vaihdellut vuosina 1992-2015 huomattavasti, ollen alimmillaan 6 ja enimmillään 27.

Tilastokeskuksen väestöennusteen päivitys vuodelta 2015 ennustaa Pertunmaalle asukasluvun kehitystä siten, että kunnan väestöluku vuonna 2020 olisi 1712 ja 2040 1504.

Väestörakenteeltaan Etelä-Savon maalaiskunnat ovat palvelutuotannon osalta keskimääräistä raskaampia vanhusten osuuden väestössä korostuttua. Vuonna 2015 yli 65-vuotiaiden osuus kunnan väestöstä oli 33,5 % ja ennusteen mukaan vuonna 2030 43 %. Koko Suomen väestön osalta on odotettavissa melko nopea ikääntyminen lähitulevaisuudessa.

Ammatissa toimiva väestö vv.

	1990	1995	1999	2006	2010	2012
Maa- ja metsätalous	460	257	237	177	145	138
%	43,6	37,7	34,6	21,0	21,5	21,4
Teollisuus- ja rak.toiminta	195	113	113	237	129	138
%	18,4	16,6	16,5	28,0	19,1	21,3
Palvelut	367	294	313	431	395	362
%	38,0	43,1	45,7	51,0	58,5	56,0
Tuntematon	25	19	21		6	8
					0,9	1,3
YHTEENSÄ	1022	683	684	845	675	646

Pertunmaan kunnassa on otettu käyttöön terveydenhuoltolakiin (2010/1326 § 12) perustuva sähköinen hyvinvointikertomus vuoden 2012 lopussa. Eri hallinnon alat ovat määritelleet siinä yhteisesti väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet Pertunmaan kunnassa väestöryhmittäin.

Väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen päätavoitteet Pertunmaalla ovat vanhemmuuden vahvistaminen lapsiperheissä, lapsien ja nuorten terveen kehityksen tukeminen, nuorten syrjäytymisen ehkäisy, työikäisten päihdetyön tehostaminen, sydän- ja verisuonisairauksien ehkäisy ja tehokas hoito, ikäihmisten kotihoidon vahvistaminen sekä riittävien palvelujen turvaaminen ikäihmisille tulevaisuudessa. Vuonna 2017 panostetaan edelleen erityisesti sidosryhmien kannustamiseen kohti hyvinvointitavoitteita.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen tähtäävät toimenpiteet on sisällytetty talous- ja toimintasuunnitelmaan hallinnonaloittain. Käytännön toimenpiteet korostavat kuntalaisten vastuuta omasta itsestä/perheestä, painottavat ennaltaehkäisyä, varhaista puuttumista, uusien toimintatapojen ja palvelumuotojen käyttöönottoa sekä laajaa yhteistyötä kohti asetettuja tavoitteita.

Kunnanvaltuustolle valmistellaan kerran valtuustokaudessa laaja hyvinvointikertomus. Valtuustokauden vaihtuessa, tullaan uudelle valtuustolle valmistelemaan uusi hyvinvointikertomus.

2. TYÖLLISYYS

Työttömyysasteen trendi on ollut laskeva vuodesta 1995 vuoteen 2008 asti sekä koko maassa että Etelä-Savossa. Vuonna 2008 työttömyysaste lähti talouden taantumasta selvästi nousuun. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan koko maassa työttömyysaste nousi vuonna 2008 selvästi voimakkaammin kuin Etelä-Savossa. Vuoden 2008 jälkeen työttömyysaste on ollut sekä Etelä-Savossa että koko maassa trendinomaisesti kasvussa. Ero koko maan ja Etelä-Savon työttömyysasteen välillä on vuosina 2013-2015 pienentynyt noin 1 %-yksikköön kun se vielä vuonna 2000 oli peräti 4 %-yksikköä. Työttömiä työnhakijoita oli Pertunmaalla toukokuussa 2016 87 kun vuosi aikaisemmin heitä oli 96.

3. TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

Suomen talous on palaamassa kasvu-uralle. Talousluvut ovat vahvistuneet ja ennakoivat indikaattorit tukevat näkemystä kasvun jatkumisesta. Kasvu on kuitenkin pelkästään kotimaisen kysynnän varassa ja nettovienti on jäämässä heikoksi. Suomen talous jää edelleen jälkeen muun euro-alueen kehityksestä eikä bruttokansantuotteen määrä saavuta ennustejakson lopussakaan finanssikriisiä edeltänyttä tasoa. Talouden palveluvaltaistuminen hidastaa puolestaan tuottavuuden kasvua ja työikäisen väestön supistuminen heikentää myös pidemmän aikavälin näkymiä. Arvioiden mukaan

bruttokansantuote kasvaa 1,1 % vuonna 2016 ja vuonna 2017 talous kasvaa edelleen 1,1 % ja vuonna 2018 1 %.

Yksityinen kulutus on kehittynyt ennustettua paremmin. Erityisesti kestokulutus-hyödykkeiden kulutus on kasvanut voimakkaasti.

Yksityisen sektorin investoinnit alkoivat kasvaa vuoden 2015 lopussa. Ennakkotiedot ja indikaattorit alkuvuoden kehityksestä viittaavat investointien vilkastumisen jatkuvan. Rakennusinvestointien lisäksi myös tuotannollisten investointien kasvu vahvistuu lähivuosina mitä tukevat kevyet rahoitusolot ja kapasiteetin käyttöasteen nousu.

Nimellisten ansioiden kasvu on vaimeaa, noin 1 % vuosittain. Hitainta se on vuonna 2017, jolloin sopimuskorotusten on oletettu jäävän nolnaan. Myös inflaatio tulee olemaan hidasta lähiaikoina.

Työmarkkinoilla on jo nähty käänne parempaan. Työllisyys on jo kohentunut ja työttömyys vähentynyt vuoden 2015 loppupuolelta alkaen. Työllisyystilanteen odotetaan edelleen paranevan.

Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu 2,3 % suhdannetilanteen parantuessa, mutta julkinen velka kasvaa 70 %:iin suhteessa bruttokansantuotteeseen jo vuonna 2018. Valtiontalouden rahoitusasema vahvistuu selvästi samalla kun kuntasektorin alijäämä ja sosiaaliturvarahastojen ylijäämä pysyvät likimain ennallaan. Rakenteellinen jäämä ei kohene ikäsidonnaisten menojen kasvun jatkuessa nopeana.

4. KUNTATALOUS

Kuntataloutta on leimannut viime vuodet jatkuva kireys, mihin ovat vaikuttaneet heikko suhdannetilanne ja verotulojen hidastunut kasvu, valtiontalouden tervehdyttämistoimenpiteet, kuntien tehtävien ja veloitteiden lisääminen, palveluiden kysynnän kasvu muun muassa työttömyyden lisääntymisen myötä, muuttoliike sekä ikääntymiskustannusten asteittainen nousu. Edellisen hallituskauden aikana tehdyt päätökset alentavat osittain valtionosuusrahoituksen tasoa vielä hallituskauden aikana. Kunnat ovat jatkaneet toimintojensa sopeuttamista vähentämällä muun muassa henkilöstömenoja.

Myös lähivuosina kuntatalouden näkymät arvioidaan vaikeaksi. Toimintamenojen kasvupaine pysyy tulevana vuosina suurena, sillä palvelutarvetta kasvattaa väestön ikärakenteen muutos ja heikko työmarkkinatilanne. Hitaan talouskasvun vuoksi kuntatalouden verotulojen kasvu on jäämässä vaimeaksi. Kuntien ja kuntayhtymien toteuttamat sopeutustoimet kuitenkin vahvistavat kuntataloutta kuluvana vuonna. Myös valtion toimenpiteiden vaikutus on selvästi kuntataloutta vahvistava.

Kuntien investointitarpeet ovat suuret johtuen mm. rakennuskannan peruskorjaustarpeista mm. kasvavien sisäilma- ja kosteusongelmien vuoksi ja kasvukeskusten uudisinvestoinneista. Paineet kunnallisverotuksen kiristymiseen ja kuntien velan arvioitua nopeampaan kasvuun ovat suuret. Korjausvelkaa on paljon ja

valtionosuuksien ja valtiontukien myöntämisen loppuminen luovat paineita kuntatalouteen ja korjausvelan edelleen kasvamiseen.

Jo tehdyistä mittavista sopeutustoimista huolimatta kuntien tulot eivät edelleenkään riitä kattamaan toimintamenoja ja investointeja. Ilman uusia kuntataloutta vahvistavia toimia nettorahoitustarve myös uhkaa kasvaa vuosikymmenen loppua kohden. Tulojen ja menojen välisen epäsuhdan korjaaminen edellyttää rakenteellisten uudistusten toteuttamista, kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentävien toimien toimeenpanoa sekä sitä, että kunnat jatkavat omia kuntataloutta vahvistavia toimiaan. Itsehallinto ja sote-uudistus muuttaa kuntien roolia merkittävästi ja tällä hetkellä kunnat panostavatkin tulevaisuuden kuntamallin pohdintaan.

Syksyn 2015 kuntatalousohjelmaan verrattuna valtakunnallinen arvio kuntien rahoitusasemasta on muuttunut jonkin verran. Kunnat ovat kasvattaneet menojaan maltillisesti, minkä oletetaan jatkuvan vielä ainakin vuosina 2017-2018. Kuntien rahoitusaseman näkökulmasta varsinkin vuosi 2017 näyttää aikaisempaa myönteisemmältä. Vuodesta 2017 voimaan astuvat kuntalakiin liittyvät säädosmuutokset, jotka muuttavat kuntatalouden tarkastelun kuntakonserni-tarkasteluun. Tällä on merkittäviä muutoksia kuntien talouden seurantaan. Kuntatalouden kehitysarvion perusteella tilanne muuttuu ilman lisätoimenpiteitä vuodesta 2018 lähtien huonommaksi.

Kuntien valtionosuudet

Kunnan valtionosuus koostuu kahdesta osasta: kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta.

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palveluiden saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella. Tämä toteutetaan tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämisen kustannuksissa sekä tulopohjissa.

Kuntien valtionavut v. 2017 ovat 10,3 miljardia euroa, mistä kunnan peruspalvelujen valtionosuus 8,5 miljardia euroa kattaa yli 80 %. Peruspalvelujen valtionosuus sisältää rahoituksen sosiaali- ja terveystoimen lisäksi lasten päivähoitoon, esi- ja perusopetukseen, kirjastoihin ja eräisiin kulttuuritoimen palveluihin. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellista.

Pertunmaan kunnan talous

Talousarvioesitys vuodelle 2017 on -225 250 € alijäämäinen. Vuosikatetta syntyy 432 280 euroa. Nettoinvestoinnit ovat 1 492 000 euroa ja suunnitelman mukaiset poistot 657 530 euroa.

Hallintokunnilta edellytetään suunnittelukaudella toimenpiteitä käyttömenojen kurissa pysymisessä.

5. TALOUSARVIO- JA SUUNNITELMAKAUDEN PAINOPISTEALUEET

Elinkeinoelämän kehittäminen

- ohjelmakauden rahoitusmahdollisuuksien hyödyntäminen

Palvelutuotannon keskeiset tavoitteet ja kehittämistarpeet

- aktiivista palvelutuotannon uudelleen järjestelyä seutuyhteistyössä.

Kunnan talous ja rakenteet

- ylijäämäiset tilinpäätökset suunnitelmakauden aikana, johon päästään tiukalla raamibudjetilla ja noudattamalla talouskuria

6. HENKILÖSTÖ

Täytettyjä virkoja tai toimia v. 2017 on yhteensä 68,75. Henkilöstöluettelo liitteenä.

Kunnan henkilöstön työterveyshuoltopalvelut hankitaan Mikkelin Seudun työterveysliikelaitokselta. TYKY -työryhmä, järjestää mm. liikunta- ja tiedotustilaisuuksia. Työryhmä laatii vuodeksi toimintasuunnitelman ja talousarviossa toiminnan rahoittamiseksi on varattu 3 000 euron määräraha.

Ohje henkilöstön palkkaamiseksi ja vähentämiseksi: ennen kuin avoimeksi tulleita virkoja tai toimia täytetään tai sijaisia palkataan, tulee ao. hallintokunnan selvittää, voitaisiinko tehtävä hoitaa sisäisin järjestelyin virkaa/toiminta täyttämättä tai sijaisia palkkaamatta. Vuoden 2017 tilinpäätöksen yhteydessä tehdään henkilöstöraportti.

7. TALOUSARVION RAKENNE

Kuntalain 65 §:n mukaan kunnan talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Tuloslaskelma- ja rahoitusosa kuvaavat kokonais- taloutta; käyttötalous- ja investointiosa palvelevat toiminnan ohjausta.

Tuloslaskelmaosasta saatavat tunnusluvut ovat toimintakate, käyttökate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli- tai alijäämä. Tilikauden tulos yksittäisenä suunnitelmavuotena voi olla yli- tai alijäämäinen, kuitenkin suunnittelukauden aikana tulee mahdollisesti kertyneet alijäämät saada kokonaisuudessaan katettua.

Rahoitussuunnitelmalla osoitetaan kuinka kunnan menot rahoitetaan. Jos tulorahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitusosassa osoitettava tarvittava pääomarahoitus. Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan ja investointiosan suunnitelmien avulla. Valtuusto päättää käyttötalousosan tehtävät, joille se asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä päättää investointiosan hankkeista ja hankeryhmistä. Menot ja tulot voidaan ottaa talousarvioon joko bruttomääräisinä tai nettomääräisinä. Netto- budjetoinnissa valtuusto päättää menojen ja tulojen erotuksesta (toimintakatteesta) määrärahana tai tuloarviona.

PERTUNMAAN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOKSEN LASKENNALLINEN TASEYKSIKKÖ

Lakia vesihuoltolain muuttamisesta (681/2014) sovelletaan asutuksen vesihuoltoon sekä, jollei toisi säädetä, asutuksen vesihuollon kannalta rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan vesihuoltoon.

Vesihuoltolakia sovelletaan suoraan rakennetuilla alueilla sade- ja sulamisveden (hulevesi) viemärointiin siltä osin kuin vesihuoltolaitos siitä huolehtii. Pertunmaan kunnan vesihuoltolaitos ei ota verkostoon ns. hulevesiä.

Vesihuoltolaitokselle on laadittava tilikausittain tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot.

Toiminnan kirjanpidollisena mallina Pertunmaan kunnassa on laskennallinen taseyksikkö.

Vuoden 2017 talousarviossa käyttötalouden osan rakenne on seuraava:

PERTUNMAAN KUNTA

Osasto- ja kustannuspaikkakartta

Osasto	Kust.paikka	
1		PERTUNMAAN KUNTA
	8888	Kunnan yhteiset erät
2		KESKUSVAALILAUTAKUNTA
	0201	Vaalit
3		TARKASTUSLAUTAKUNTA
	0301	Tarkastuslautakunta
4		KUNNANHALLITUS
41		YLEISHALLINTO
	0401	Kunnanvaltuusto
	0402	Kunnanhallitus
	0403	Toimikunnat
	0404	Hallintopalvelut
	0406	Muu yleishallinto
	0407	Johtoryhmä
	0408	Luottamushenk. Koulutus
	0409	Henkilöstön koulutus
	0410	Suhdetoiminta ja edustus
	0412	Työllistäminen
	0413	Kuluttajaneuvonta
	0414	Vanhusneuvosto
	0415	Kuntahistoria
	0416	Lasten kotihoidon tuki
	0423	Verotus
42		KESKITETYSTI HOIDETUT TEHTÄVÄT
	0405	Henkilöstöhallinto
	0422	Atk
	0424	Taloustoimi ja palkanlaskenta
	0425	Yhteispalvelupiste
43		ELINKEINOTOIMI
	0431	Yrityspalvelut
	0432	Matkailu
	0433	Joukkoliikenne
	0434	Työmatkatuki
	0435	Lapsimyönteisyyden korostaminen
	0442	Pertun Päivät
45		PALO- JA PELASTUSTOIMI
	0445	Palo- ja pelastustoimi
46		MAAHANMUUTTAJATYÖ
	0465	Maahanmuuttajatyö
5		MAASEUTULAUTAKUNTA
	0501	Maaseututoimi
	0508	Kylätoiminta
	0510	Lomituspalvelut

8		SIVISTYSLAUTAKUNTA
81		KOULUTOIMI
811		KOULUTOIMEN HALLINTO
	0801	Koulutoimisto
	0820	Sivistyslautakunta
812		PERUSKOULUT
8121		JAKAMATON OPETUSTOIMI
	0802	Henkilöstön koulutus
	0803	Peruskoululaisten kuljetus
	0804	Erityisopetus
	0805	Muu opetus
	0853	Kerhotoiminnan kehittäminen
	0855	Luokkakokojen pienentäminen
	0858	Koulunkäyntiavustajien palkkaaminen
	0859	Vaat.erit.op. henk.kunnan koulutus
	0860	Toimintakulttuurin kehittäminen
8122		PERTUNMAAN YHTENÄISKOULU
	0806	Sisäinen hallinto PYK
	0807	Opetustoimi PYK
	0808	Kouluruokailu PYK
	0809	Kiinteistönhoito PYK
	0817	Esiopetus PYK
	0818	Iltapäivätoiminta PYK
	0819	Maahanmuutt. Valmistava opetus
	0839	Kiint.hoito Kisaranta
8123		KUORTIN ALA-ASTE
	0810	Sisäinen hallinto KU
	0811	Opetustoimi KU
	0812	Kouluruokailu KU
	0813	Kiinteistönhoito KU
	0826	Iltapäivätoiminta KU
813		KESKIASTEEN KOULUTUS
8133		KUNTAYHTYMIEN OPPILAITOKSET
	0832	Ammattikoulu (Heinola)
8134		YKSITYISET OPPILAITOKSET
	0836	Musiikkiopistot
814		AIKUISKOULUTUS
8141		ITÄ-HÄMEEN KANSALAIPOISTO
	0838	Kansalaisopisto
82		VARHAISKASVATUS
	1045	Päiväkoti Keinula
	1046	Perhepäivähoito
	1048	Kuortin Kuuttila
85		KULTTUURITOIMI
851		KULTTUURIPALVELUT
8511		KULTTUURITOIMI
	0701	Kulttuuritoimi
8512		KULTTUURIPALVELUT
	0702	Taiteen perusopetus

8513		KOTISEUTUTOIMINTA
	0705	Museo
852		KIRJASTOPALVELUT
	0710	Kirjastot
87		VAPAA-AIKATOIMI
871		LIIKUNTAPALVELUT
	0901	Liikuntapalvelut ja järjestöjen tukeminen
	0904	Liikuntaneuvonta ym. -hanke
872		NUORISOTYÖ
	0910	Nuoritotyö ja järjestöjen tukeminen
	0912	Etsivä nuorisotyö
10		PERUSTURVALAUTAKUNTA
101		SOSIAALITYÖ
1011		SOSIAALITYÖ
	1001	Sosiaalitoimisto
1012		LASTEN JA PERHEIDEN PALVELUT
	1005	Lasten kotihoidon tuki
	1006	Lastensuojelun laitos- ja perhehuolto
	1007	Lastensuojelun avohuollon tukitoimet
	1008	Lastensuojelun jälkihuolto
	1009	Sosiaalipäivystys ja kriisiasunto
	1031	Muut lasten ja perheiden palvelut
1013		VAMMAISPALVELUT
	1010	Kehitysvammaisten päivätoiminta
	1011	Kehitysvammaisten laitospalvelut
	1012	Kehitysvammaisten hoitopalvelut
	1013	Kehitysvammaisten ryhmäkoti
	1014	Vammaispalvelulain mukaiset palvelut
	1015	Reitti-projekti
	1016	Vammaisten palveluasuminen
	1017	Sotainvalidien kuljetukset
	1018	Sosiaalihuoltolain muk. Kuljetuspalvelut
	1032	Kehitysvammaisten työtoiminta
1014		TOIMEENTULOTURVA
	1020	Toimeentulotuki
	1023	Kuntouttava työtoiminta
1015		PÄIHDEHUOLLON ERITYISPALVELUT
	1030	Päihdehuollon asumispalvelut
1016		SOSIAALITOIMEN MUUT PALVELUT
	1033	Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut
105		TERVEYSTOIMI
1052		AVOHOITO
	1063	Lääkärin vastaanotto
	1064	Päihdehuolto
	1069	Mielenterveystyö
	1070	Neuvola
	1078	Laboratorio
	1079	Röntgen
	1080	Fysioterapia

1053		HAMMASHOITO
	1077	Hammashoito
1054		KOTONA SELVIITYMISTÄ TUKEVAT PALVELUT
	1065	Kotihoito
	1066	Tukipalvelut
	1067	Päiväkeskus
	1068	Vammaisten ja vanhusten omaishoidon tuki
	1074	Vanhusten virkistys- ja kuntoutustoiminta
	1088	Honkala
1056		PALVELUASUMINEN
	1082	Kissankulma
	1083	Vaskikello
1057		LAITOSHOITO
	1085	Kotiutusosasto
1058		ERIKOISSAIRAANHOITO
	1087	Erikoissairaanhoito
1062		ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO
	1093	Eläinlääkintähuolto
1063		YMPÄRISTÖ- JA TERV.SUOJELUTOIMI
	1094	Ympäristö- ja terv.suojelutoimi
11		TEKNISTEN JA YMPÄRISTÖPALVELUJEN LAUTAKUNTA
111		TEKNINEN HALLINTO
	1101	Tekninen hallinto
	1102	Konekeskus
	1103	Luottamushenk. ja henkilöstön koulutus
112		YLEISET TYÖT
	0902	Ulkoilualueet
	1104	Yleiskaavoitus
	1105	Kaavoitus
	1106	Mittaustoimi
	1107	Liikenneväylät
	1109	Kaava-alueiden raivaukset
	1110	Puistot ym
	1111	Venepaikat
	1112	Terminaalit
	1113	Tarvikevarasto Kuortintie
	1115	Jätehuolto
	1116	Tarvikevarasto Toivolantie
113		KIINTEISTÖT
1131		KUNNAN KÄYTÖSSÄ
	1160	Kunnantalo
	1162	Palotalo
	1163	Muut kunnan käytössä olevat kiinteistöt
	1164	Palotoimen kiinteistönhoito
	1171	Kiinteistönhoitotoimi
	1173	Tukiasunto Toivolantie
	1174	Tukiasunnot Veljestie
	1175	Terveysaseman kiinteistönhoito
	1176	Rinnehoivin kiinteistönhoito

	1177	Keinulan kiinteistönhoito
	1178	Kuuttilan kiinteistönhoito
	1179	Pertunrinne M2, fysioterapia, Toimentupa
	1185	Nuorisotalo
1132		VUOKRATUT
	1121	Kirkkotie
	1122	Iltala-Pitkälä
	1123	Myllyaho-Myllyrinne
	1124	Laviankulma
	1125	Kuortinrinne
	1127	Pertunrinne
	1133	Mäkiperttu
	1135	Kansantalo
	1136	Mansikkamäki
	1137	Pertunlehto
	1140	Voivuori
	1151	Muut vuokratut huoneistot
	1152	Kuortintaulu
	1153	Kuortinvatro
	1154	Pankaranta
	1155	Pertunmetsä
	1156	Tarvepuisto
	1157	Alarinne
	1159	Veljespirtti
1133		TEOLLISUUSHALLIT
	1166	Teollisuushalli, rak. V. 2014
	1167	Teollisuushalli, rak. V. 2017
1134		MAA- JA METSÄTILAT
	1180	Maa- ja metsätilojen hoito
	1183	Sorakuopat
114		VESIHUOLTOLAITOKSET
	1188	Vesilaitos
	1189	Viemärlaitos
116		TIETOIMITUKSET
	1195	Tietoimitukset
131		RAKENNUSVALVONTA
	1301	Rakennusvalvonta
141		RUOKAPALVELUKESKUS
	1484	Ruokapalvelukeskus

8. TALOUSARVION RAHOITUS

Talousarvion käyttötalousmenojen rahoitus perustuu osittain toimielinten omaan tulorahoitukseen jotka kertyvät toimintatuotoista. Käyttötalouden nettomenot (toimintakate) maksetaan verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Tärkeä tulolaji on oman kunnan veronmaksajien maksama kunnallisvero. Kunnallisverotulot suoritetaan valtion toteuttamana verotuksen perusteella kuukausittain ennakkoerinä kuntien käyttöön. Summasta vähennetään kunnan omat työnantaja-pidätykset sekä kunnan osuus verotuskustannuksista. Muutoin verot tilitetään todellisen tilityskuukautta edeltävän kertymän mukaan.

Lopullisen verotuksen valmistuttua suoritetaan tarvittavat oikaisut, joissa verovelvollisille maksetaan takaisin liian suuret ennakon pidätykset tai peritään jäännösvero kahdessa maksuerässä.

Kiinteistövero maksuun pannaan verovelvollisille syys- ja marraskuussa. Veron tilitys kunnalle tapahtuu maksukuukautta seuraavan kuukauden lopulla ja osittain myöhemmin verojen normaalin tilitysjärjestelmän mukaan. Kiinteistöveron tuotto vastaa noin kahden veroprosentin tuottoa.

Verotulot v. 2017 ovat yht. 5 800 t€. Kunnallisveron tuotoksi on arvioitu 4 280 t€, yhteisöveron 670 t€ ja kiinteistöveron 850 t€.

Valtionosuudet muodostavat kunnan suurimman tuloerän, ollen vuonna 2017 6 275 t€.

Lainamäärän kehitys

Kunnan lainamäärä oli vuoden 2015 tilinpäätöksen mukaan 5 298 788 € ja 2 915 € /asukas. Vuoden 2016 lopussa lainamäärä on 5 827 534 € ja 3 205 €/asukas.

Talousarvioehdotuksen mukaan lainamäärä on vuoden 2017 lopussa 6 690 000 € ja 3 680 € /asukas ja suunnitelmakauden lopussa v. 2020 5 675 850 € ja 3 122 € /as.

9. VUODEN 2017 TALOUSARVIO

Talousarvion perustana käytetyn tuloslaskelman mukaan toimintakate (käyttötalouden nettomenot) on -11 620 t€.

Kunnallisvero on arvioitu 21 %:n verorasituksen mukaan. Kiinteistöveron tuottoarvio perustuu omaisuuden verotuspohjan perusteella seuraaviin veroprosentteihin: yleinen kiinteistövero 1,00, vakituiset asuinrakennukset 0,60 ja muut asuinrakennukset 1,20.

Investointimenot vuodelle 2017 ovat yhteensä 1 492 t€.

Kunnalla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää.

10. TALOUSARVION SITOVUUSMÄÄRÄYKSET

Käyttötalouden osan talousarvio vuodelle 2017 sitoo määrärahojen osalta kunnanvaltuustoon nähden toimielimillä (päävastuualue). Lautakuntaa tulosalueella nettomääräisinä. Lautakunta voi harkintansa mukaan siirtää määrärahoja koskevaa päätösoikeutta viranhaltijoille kustannuspaikkatasolla. Avustusmäärärahojen (avustusluettelon mukaisesti) osalta talousarvio on sitova meno/saaja-tasolla.

Tavoitteiden osalta vain mitattavissa olevat tavoitteet (esim. hoitopäivät, oppilas- ym. yksikkökustannukset jne.) ovat sitovia. Muut esitetyt tavoitteet ja suoritteet ovat määrärahojen perusteluja. Kunnanhallitus voi muuttaa edellä mainittujen tavoitteiden tasoa edellyttäen, etteivät asetetut laatutavoitteet kuitenkaan oleellisesti muutu.

INVESTOINTIOSA

Investointiosan kaikki määrärahat ovat sitovia kunnanvaltuustoon nähden.

RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelmaan siirtyy tuloslaskelmasta vuosikate ei varsinaisen toiminnan tulos. Lisäksi siinä käsitellään mm. investointien menot ja tulot sekä lainoitus. Rahoitusosassa osoitetaan kunnan varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta ja sen yli- / alijäämäisyys sekä kassavarojen muutos.

Pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiin on varattu yhteensä 338 t€.

Rahoitusosan sitovuustaso on valtuustotaso pitkäaikaisten saamisten ja pääomarahoituksen osalta. Valtuusto voi myöntää kunnanhallitukselle oikeuden talousarviovuoden aikana ottaa tilapäistä luottoa maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Suunnitteluvuosien 2018 – 2020 määräraha-arviot ovat ohjeellisia ja ne tarkentuvat ko. vuosien talousarviovuoden laadinnan yhteydessä.

Poistosuunnitelma on valtuuston hyväksymänä sitova, mutta käyttöomaisuudesta tehtävät poistot eivät sisälly sitovaan määrärahaan.

11. TALOUSARVION KÄYTTÖOHJEET

Talousarvion hyväksymisen jälkeen tulee lautakuntien hyväksyä lopullinen määrärahan käyttösuunnitelma, joka sisältää mm.

- tulosalueiden sisäiset sitovuusmääräykset
- suoritteet ja toiminnalliset tavoitteet yksikkötasolla
- määrärahan jaon osamäärärahoiksi

Talousarvion käyttöä ohjaavat:

- kuntalaki
- kirjanpitolaki ja -asetus (soveltuvin osin)
- kauppaja teollisuusministeriön kirjanpitolautakunnan kuntajaoston sitovat ohjeet
- arvonlisäverolaki
- kuntien talous- ja toimintatilaston luokitukset
- keskushallinnon antamat ohjeet

**TALOUSARVION
TULOSLASKELMAT**

TALOUSARVION TULOSLASKELMA (t€)
Ulkoinen

	TP 2015	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
	t€	t€	€	t€	t€	t€
Toimintatuotot	2465	2419	1814190	1814	1814	1814
Valmistus omaan käyttöön	68	60	50000	50	50	50
Toimintakulut	-13531	-13709	-13484310	-13484	-13484	-13484
Toimintakate	-10998	-11231	-11620120	-11620	-11620	-11620
Verotulot	5701	5740	5800000	6000	6000	6000
Valtionosuudet	6109	6107	6275400	6275	6275	6275
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	1	1	1300	1	1	1
Muut rahoitustuotot	48	63	26000	26	26	26
Korkokulut	-33	-50	-50000	-50	-50	-50
Muut rahoituskulut			-300			
Vuosikate	828	630	432280	632	632	632
Poistot ja arvonalentumiset	-685	-630	-657530	-663	-629	-629
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	143	0	-225250	-30	3	3
Poistoeron muutos						
Varausten muutos						
Rahastojen muutos						
Tilikauden yli-/alijäämä	143	0	-225250	-30	3	3

22.11.2016

TULOSLASKELMA 2017 – 2020

Talousarvion laatimisen yhteydessä tuotetaan tuloslaskelma, joka perustuu kirjanpitolain ja -asetuksen vaatimuksiin. Tuloslaskelma on laadittava siten, että siitä näkyy, miten tilikauden tulos on syntynyt. Tuloslaskelmaan on merkittävä kokonaistulot ja -kulut riittävästi eriteltynä.

Kunnassa tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittääkö kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tuloslaskelma palvelee oman johtamisen lisäksi eri sidosryhmiä muodostaessaan käsityksen kunnan taloudesta. Tuloslaskelma laaditaan kaavan mukaisena riippumatta toiminnan organisointitavasta.

Tuloslaskelman toimintakate muodostuu käyttötalouden tulojen ja -menojen erotuksesta. Verotuloilla rahoitetaan huomattava osa nettomenoista ja ne kattavat 49,9 % talousarvion käyttötalouden nettomenoista.

Valtionosuudet lisääntyvät vuodesta 2016 167 t€.

Vuosikatteella kunnan tulisi voida rahoittaa poistot eli se määrä, johon kunnalla on varaa investoida. Vuoden 2017 vuosikate on 432 t€ ja tulokseksi poistojen jälkeen tulee - 225 €.

**KÄYTTÖTALOUSOSA
TULOSALUEITTAIN**

KÄYTTÖTALOUSOSA

	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Toimintatuotot	3 354 068	3 330 900	2 302 210	2 302	2 302	2 302
Valmistus omaan käyttöön	67 942	60 000	50 000	50	50	50
Toimintamenot	-14 420 083	-14 621 590	-13 972 330	-13 972	-13 972	-13 972
Toimintakate	-10 998 074	-11 230 690	-11 620 120	-11 620	-11 620	-11 620

TAULUKOIDEN LUKUOHJE:

Tavoitteet: Kehystetyn taulukon sisällä olevat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat hallintokuntaa valtuustoon nähden sitovia. Toiminnalliset tavoitteet ovat yleensä vähimmäistavoitteita. Taloudellisten tavoitteiden sitovia eriä ovat toimintamenot ja -tulot tai toimintakate.

TP Tilinpäätös 2015
 TA Talousarvio 2016
 TAE 2017 Hallintokunnan esitys talousarvioksi 2017
 TS 2018-2020 Suunnitelmavuosien esitykset

Toimielin: KESKUSVAALILAUTAKUNTA
Tulosalue: VAALIT
Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Tulot	3 209	0	3 300	3	3	3
Menot	- 5 824	0	- 5 200	- 5	- 5	- 5
Netto	- 2 615	0	- 1 900	- 2	- 2	- 2
€/asukas	-1,43	0	-1,04	-1,04	-1,04	-1,04

YLEISPERUSTELUT

Keskusvaalilautakunta organisoi kunnassa toimitettavat eduskunta-, presidentin- ja kuntavaalit sekä EU-vaalit.

Vuonna 2017 pidetään kuntavaalit
Vuonna 2018 pidetään presidentinvaali
Vuonna 2019 pidetään eduskunta- ja EU-vaalit
Vuonna 2020 ei säännönmukaisia vaaleja

Toimielin: TARKASTUSLAUTAKUNTA
Tulosalue: TILINTARKASTUS
Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

	TA 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Menot	- 10 236	-8 000	- 8 060	-8	-8	-8
Netto	- 10 236	-8 000	-8 060	-8	-8	-8
€/asukas	-5,36	-4,40	-4,43	-4,43	-4,43	-4,43

TOIMINTA-AJATUS

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastajat vastaavat kuntalain ja tarkastussäännön perusteella kunnan hallinnon ja talouden valvonnasta kunnan toimivasta johdosta riippumattomana toimintana.

TOIMINTA

Valtuustokauden ajaksi valittu tarkastuslautakunta sekä tilintarkastaja suorittavat kunnan hallinnon ja talouden tarkastusta, hyvän tilintarkastustavan laajuudessa.

Toimielin: KUNNANHALLITUS
Tulosalue: YLEISHALLINTO
Tilivelvolliset: Kunnanhallitus, kunnanjohtaja,

	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Tulot	7 123	2 150	36 610	37	37	37
Menot	- 291 780	- 413 390	- 587 700	- 588	- 588	- 588
Netto	- 284 657	- 411 240	- 551 090	- 551	- 551	- 551
€/asukas	- 156,57	- 226,20	- 303,12	- 303,12	- 303,12	- 303,12

TOIMINTA-AJATUS

Huolehtia kunnan ylintä päätäntä- ja toimeenpanovaltaa käyttävien hallintoviranomaisten palvelut sekä verojen perintä.

Työllistäminen -kohtaan on siirretty kuntouttava työtoimintakokonaisuus johon sisältyy työmarkkinatuen kuntaosuus.

TAVOITE

Hallinto- ja talousosaston keskeisenä tavoitteena on tehokas hallinto ja hyvä kuntalaisten ja sidosryhmien palvelu.

Toimielin: KUNNANHALLITUS
Tulosalue: Keskitetysti hoidetut tehtävät
Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Tulot	9 177	3 300	23 170	23	23	23
Menot	- 251 223	- 258 650	- 254 390	- 254	- 254	- 254
Netto	- 242 047	- 255 350	- 231 220	- 231	- 231	- 231
€/asukas	-133,13	-140,45	-127,18	-127,18	-127,18	-127,18

TOIMINTA-AJATUS

Keskitetysti hoidettaviin tehtäviin kuuluu talous- ja henkilöstöhallinto. Näihin kuuluvat kirjanpito, palkanlaskenta, henkilöstöhallinto, maksuliikenne, osto- ja myyntireskontra, atk-tuki ja toimintojen koordinointi. Yhteispalvelupiste kuuluu myös keskitetysti hoidettaviin tehtäviin.

Toimielin: KUNNANHALLITUS
Tulosalue: ELINKEINOTOIMI
Tilivelvolliset: Kunnanjohtaja

	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Tulot	2 944		3 000	3	3	3
Menot	- 129 697	- 129 270	- 132 540	- 133	- 133	- 133
Netto	- 126 752	- 129 270	- 129 540	- 130	- 130	- 130
€/asukas	-69,72	-71,10	-71,25	-71,25	-71,25	-71,25

TOIMINTAKAUDEN TAVOITTEET JA PAINOPISTEET

Tavoitteena on jatkaa aktiivista nykyisten yritysten kehittämistyötä ja hankkia uusia pysyviä työpaikkoja. Mikkelin Seudun elinkeinoyhtiö on lakannut seudullisena organisaationa. Elinkeinoasioiden hoitoa ostopalveluna jatketaan.

Tärkeänä osa-alueena on myös maaseutuelinkeinojen kehittäminen tapahtuneen rakennemuutoksen jälkeen. Sivuelinkeinojen löytäminen ja yhteistyöverkkojen rakentuminen on tärkeä maaseudun elinvoimalle.

Matkailuelinkeinoja kehitetään vahvistamalla maatilamatkailua. Kuortin liikekeskuksen kehittämiseen panostetaan.

JOUKKOLIIKENNE

Asiointireitit:

Mäntykangas - Koirakivi - Kirkonkylä - Kuhajärvi - Kuortti
Mäntykangas - Kuhaniemi - Kuortti
Suviniemi - Ruorasmäki - Uutela - Kirkonkylä
Pökölä – Hartosenpää – Kirkonkylä – Laukkala - Kirkonkylä

Pohjois-Savon ELY-keskus ja alueen kunnat valmistelevat yhteistyösopimusta alueen Waltti -ja muun kilpailutetun liikenteen kustannusten jaosta. Kuntien rahoitusosuudeksi on esitetty 10 % ko. kuntaan kohdistuvan liikenteen kustannuksista ajokaudelle 2017-2018. Pertunmaan rahoitusosuus muodostuu Petunmaalta Mikkeliin ja takaisin kulkemisen mahdollistavan liityntäliikenteen kustannuksista.

Toimielin: KUNNANHALLITUS
Tulosalue: PALO- JA PELASTUSTOIMI
Tilivelvollinen: Kunnanhallitus

	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Tulot	841		600	1	1	1
Menot	- 156 017	- 161 150	- 159 430	- 159	- 159	- 159
Netto	- 155 176	- 161 150	- 158 830	- 159	- 159	- 159
€/asukas	-85,35	-88,64	-87,36	-87,36	-87,36	-87,36

TOIMINTA-AJATUS

Huolehtia kunnan palo- ja pelastustoimen hoitamisesta

Palo- ja pelastustoimi hoidetaan Etelä-Savon pelastuslaitoksen toimesta.

Hätäkeskuksen kustannuksista vastaa valtio.

Toimielin: MAAHANMUUTTAJATYÖ
Tulosalue:
Tilivelvollinen: Kunnanhallitus, kunnanjohtaja

	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000€)	TS 2019 (1000€)	TS 2020 (1000€)
Tulot	320 775	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000
Menot	- 282 321	- 270 000	- 270 000	- 270 000	- 270 000	- 270 000
Netto	38 454	0	0	0	0	0
€/asukas	+21,15		0	0	0	0

YLEISPERUSTELUT:

Kunnanvaltuusto päätti 10.3.2014, että kuntaan otetaan vuonna 2014-2015 25-30 ELY-keskuksen osoittamaa pakolaista.

Valtio korvaa 10.11.2014 hyväksytyn kunnan ja Etelä-Savon ELY-keskuksen välisen sopimuksen mukaisesti pakolaisista aiheutuvat kustannukset.

Toimielin: MAASEUTULAUTAKUNTA
 Tulusalue: Maaseututoimi
 Tilivelvollinen: Maaseutujohtaja

	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TSI 2018 (1000 €)	TSI 2019 (1000 €)	TSI 2020 (1000 €)
Tulot	412	50	50	50	0	0
Menot	-73 448	-82 430	-83 050	-83 050	0	0
Netto	-73 036	-82 380	-83 000	-83 000	0	0
€/as	-40,40	-45,07	-45,68	-45,68		

TOIMINTA-AJATUS JA NYKYTILA

Maa- ja metsätalousministeriö on laatinut maaseutuohjelman rahoituskaudelle 2014–2020. Komissio hyväksyi Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 12.12.2014. Maaseutuohjelman toteutus käynnistyi keväällä 2015. MMM:n toimialan nykyisin aluehallintovirastoissa ja ELY-keskuksissa ja kuntien maaseutuhallinnon YT-alueilla hoidettavat tehtävät siirtyvät muodostettavien maakuntien hoidettavaksi vuoden 2019 alusta. Siirtyviä tehtäviä ovat muiden ohella maaseudun kehittäminen sekä maa- ja elintarviketalouden, maaseutuelinkeinojen ja maatilatalouden sekä kala- ja riistatalouden edistäminen ja rahoittaminen, viljelijä-tukitehtävät sekä niihin liittyvät palvelut ja lomituspalvelut.

MÄÄRÄTAVOITTEET

- maatiloja 150 kpl, joista tukien piirissä 80 kpl
- EU:n ja kansalliset tuet 2 000 000 €
- ympäristötuen sopimusten määrä 25 kpl 200 ha

LAATUTAVOITTEET

Maaseutu ja sen asukkaat ja yrittäjät turvaavat ruoan ja puun tuotannon sekä uusiutuvaa energiahuoltoa. Pertunmaa tarjoaa houkuttelevan ja rauhallisen asuin- ja työympäristön. Pertunmaalla tehdyt laajakaistahankkeet mahdollistavat erinomaiset valokuituyhteydet sähköiseen asiointiin ja muihin digitaalisiin palveluihin.

TUNNUSLUVUT

	TP 2015	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TS2 2019	TS 2020
Asukasluku	1829	1818	1818	1818	1818	1818
Menot €/asukas	40	46	46	46	0	0
Aktiivivilat kpl	90	80	80	80	80	80
Peltoala ha	2 780	2 800	2 850	2 850	2 850	2 850
Tuet miljoonaa €	1,8	1,9	2,0	2,0	2,0	2,0

Toimielin: SIVISTYSLAUTAKUNTA
Tulosalue: SIVISTYSLAUTAKUNTA JA KOULUTOIMISTO
Tilivelvolliset: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

Sivistyslta ja koulutsto	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	0	-15.390	0	0	0	0
Netto	0	-15.390	0	0	0	0

TOIMINTA-AJATUS

Koulutoimen hallinnon ja talouden hyvä hoitaminen siten, että asetetut taloudelliset tavoitteet toteutuvat ja hallinto hoidetaan sujuvasti.

Toiminnalla pyritään toteuttamaan kunnan koulutoimen lakisääteiset toiminnot ja kehittämään kunnan koulujen toimintaa ajanmukaisessa hengessä.

Toiminnassa huomioidaan sähköisessä hyvinvointikertomuksessa asetettujen tavoitteiden toteutuminen toimialan eri osien yhteistyönä. Tuetaan toimielimen alaisia tulosalueita ja valvotaan lakien noudattamista. Seurataan toimialan valtakunnallista kehitystä ja osallistutaan aktiivisesti seudulliseen toiminnan kehittämiseen. Ohjataan kouluja OPS 2016 -kehittämistoiminnassa, pakolaislasten kotouttamisessa ja koulunkäynnissä sekä tietotekniikan vahvistamisessa osana opetusta. Huomioidaan opetushenkilökunnan täydennyskoulutustarpeen mukainen koulutussuunnittelu pitkäjänteisesti.

Toiminnan menot on jaettu toimialan eri sektoreiden talousarvioihin.

TEHTÄVÄT

Koulutoimistossa työskentelee sivistystoimenjohtaja-rehtori, jonka vastuualueena on sivistystoimen johtaminen. Lisäksi koulutoimistossa työskentelee toimistos sihteeri, joka on koko sivistysosaston yhteinen.

- joukkoliikenne ja koululaiskuljetukset
- asiakaspalvelun hoitaminen

Toimielin: SIVISTYSLAUTAKUNTA
Tulosalue: PERUSKOULUT
Tilivelvolliset: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

Peruskoulut	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Tulot	117.344	99.410	80.450	80	80	80
Menot	-2.094.634	-2.117.340	-2.108.610	-2.109	-2.109	-2.109
Netto	-1.977.290	-2.017.930	-2.028.160	-2.028	-2.028	-2.028

TOIMINTA-AJATUS

Toiminta-ajatuksena on toteuttaa opetuksen tuntijako sellaisena, että se mahdollistaa yksilöllisen, laadukkaan ja ajanmukaisen opetuksen sekä monipuolisen valinnaisainetarjonnan. Tärkeänä pidetään itsearvioinnin kehittämistä, sekä koulun ja kodin välistä yhteistyötä. Toiminnassa huomioidaan erityistä tukea tarvitsevat oppilaat ja heidän erityistarpeensa. Erityisopetusta toteutetaan osittain yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Seurataan ja osallistutaan aktiivisesti opetuksen kehittämiseen valtakunnallisten suuntaviivojen mukaisesti. Toiminnan painopisteinä ovat vuoden 2016 opetussuunnitelman toteutus, sähköisen kodin ja koulun yhteistyön kehittäminen Wilman avulla ja tablet-opetuksen kehittäminen sekä maahanmuuttajalasten integroiminen osaksi kouluyhteisöä. Lisäksi koulutoimi osallistuu aktiivisesti toimintojen uudistukseen Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön hankerahoituksen avulla.

TEHTÄVÄT

Perusopetuksen tehtävänä on opetuksen hoitaminen tasapuolisesti ja ammattitaitoisesti perusopetuslakia noudattaen.

TAVOITE

- opetuksen hoitaminen pätevillä opettajilla huomioiden opettajien täydennyskoulutustarve
- vakituisten, pätevien koulunkäyntiavustajien käyttö
- erityisopetus tehostuu pätevien erityisopettajien yhteistyöllä
- erityisen tuen kehittäminen ja tuen antaminen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa oppilaan erityistarpeet huomioiden
- kiinnitetään huomiota koulujen pihojen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen
- taataan kouluille työrauha
- yhteistyö naapurikuntien ja kunnan muiden toimialojen kanssa
- kehitetään yhtenäistä perusopetusta kunnan kouluilla
- Pertunmaan yhtenäiskoululla ja Kuortin koululla järjestetään ohjattua iltapäivätoimintaa viitenä päivänä viikossa
- oppilashuollon kehittäminen ja tehokas tukitarpeiden kartoitus
- oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta
- modernin opetusteknologian tehokas käyttö ja opetuksen kehittäminen
- osallistuminen koulutyötä kehittäviin hankkeisiin

- kerhotoiminnan kehittäminen ja monipuolisen tarjonnan ylläpito yhteistyössä oppilaiden kanssa
- sähköisen hyvinvointikertomuksen tavoitteet: varhainen puuttuminen ongelmiin, yhteistyö vanhempien kanssa – vanhemmuuden tukeminen
- OPS 2016: uusien opetussuunnitelmien uudistusten käyttöönotto
- pakolaislasten erityistarpeiden huomioiminen opetuksessa

Määrälliset tavoitteet:

	v. 2016	v. 2017
kouluja 1-6. lk	1	1
- - " - 0-9. lk	1	1
oppilasmäärä	175,5	166
opettajien määrä	19	19
koulunkäyntiavustajat	6	5
henkilökohtaiset avustajat	5,5	6
perusopetusryhmät	12	12
kuljetusoppilaat	94	82

Taloudelliset tavoitteet:

	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
peruskoulut (netto) € / asukas	1.110	1.116	1.116	1.116	1.116
peruskoulut (netto € / oppilas	11.498	12.218	12.218	12.218	12.218
kuljetus (netto) € / kuljetusoppilas	1.595	1.829	1.829	1.829	1.829

Asukasluku 31.12.2015 1818 asukasta

Toimielin: SIVISTYSLAUTAKUNTA
Tulosalue: KESKIASTEEN KOULUTUS
Tilivelvolliset: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

Keskiasteen koulutus	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-6.634	-11.930	-7.250	-7	-7	-7
Netto	-6.634	-11.930	-7.250	-7	-7	-7

TEHTÄVÄT

- musiikkiopiskelijoiden tukeminen
- kuntayhtymän purkautumisesta johtuvat lakisääteiset eläkemaksut

TAVOITE

Tavoitteena on tukea vapaaehtoisia taideopintoja.

Taloudelliset tavoitteet:

	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
(netto) € / asukas	7	4	4	4	4

Asukasluku 31.12.2015 1818 asukasta

Toimielin: SIVISTYSLAUTAKUNTA
 Tulosalue: AIKUISKOULUTUS
 Tilivelvolliset: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

Aikuis- koulutus	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Tulot	61	0	0	0	0	0
Menot	-29.746	-26.100	-30.250	-30	-30	-30
Netto	-29.685	-26.100	-30.250	-30	-30	-30

TOIMINTA-AJATUS

Kansalaisopisto on yleissivistävä oppilaitos, jonka tehtävänä on tarjota kansalaisille tietoja ja taitoja, jotka auttavat omaehtoista itsensä kehittämistä, ovat tarpeen kansalaiselämässä, parantavat jatko-opintovalmiuksia ja edistävät sivistyksen tasa-arvon toteutumista.

TOIMINTA

Kansalaisopisto antaa ensisijaisesti yleissivistävää aikuiskoulutusta toiminta-alueensa tarpeiden mukaisesti.

TAVOITE

Tavoitteena on opetuksen säilyminen nykytasolla ja pyrkimyksenä uuden opetustarjonnan kehittäminen resurssien sallimissa rajoissa.

Taloudelliset tavoitteet:

	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
(netto) € / asukas	14	17	17	17	17

Asukasluku 31.12.2015 1818 asukasta

Toimielin: SIVISTYSLAUTAKUNTA
 Tulosalue: VARHAISKASVATUS
 Tilivelvollinen: Päiväkodin johtaja

Varhaiskasvatus	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Tulot	58.802	68.000	59.000	59	59	59
Menot	-602.703	-672.530	-660.280	-660	-660	-660
Netto	-543.901	-604.530	-601.280	-601	-601	-601

TOIMINTA-AJATUS JA TEHTÄVÄT

Päivähoidon tehtävänä on tarjota päivähoitopaikka jokaiselle alle kouluikäiselle lapselle päivähoitolain edellyttämällä tavalla. Vanhempien toiveet päivähoitomuodon ja hoitopaikan sijainnin suhteen huomioidaan mahdollisuuksien mukaan. Päivähoidossa on myös erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevia lapsia. Vuorohoito järjestetään ryhmätoiminnan puitteissa.

Päivähoidon toimintamuotoina ovat tällä hetkellä päiväkotitoiminta, ryhmäperhepäiväkotitoiminta sekä hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito. Päivähoitopalveluja myydään myös muille kunnille, mikäli resurssit sen mahdollistavat.

TAVOITTEET

Päivähoidon tavoitteena on päivähoitolain mukaisten palvelujen toteutuminen ja päivähoitoon osoitettujen resurssien tehokas käyttö. Tähän pyritään yksikköjen välisen yhteistyön lisäämisellä.

Päivähoidon laatua arvioidaan ja kehitetään yksikkökohtaisten toimintasuunnitelmien mukaan. Yhdessä vanhempien kanssa laaditaan jokaiselle lapselle hoito- ja kasvatussuunnitelma. Lasten yksilöllisen huomioimisen myötä mahdolliset kehitysongelmat ja -viivästymät todetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Yhteistyötä tehdään erityislastentarhanopettajan, lastenneuvolan, perhetyöntekijän ja esi- ja alkuopetuksen kanssa. Varhaiskasvatussuunnitelma uudistetaan uusien valtakunnallisten perusteiden mukaan niin, että se voidaan ottaa käyttöön elokuussa 2017.

Tavoitteena on riittävä ja ammattitaitoinen henkilökunta. Erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitseville lapsille järjestetään ammattitaitoinen avustaja tarpeen mukaan sekä opetusta, ohjausta ja kuntoutusta moniammatillisena yhteistyönä laadittujen suunnitelmien mukaan.

Taloudelliset tavoitteet:

	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
(netto) € / asukas	333	331	331	331	331

Asukasluku 31.12.2015 1818 asukasta

Toimielin: SIVISTYSLAUTAKUNTA
 Tulosalue: KULTTUURITOIMI
 Tilivelvolliset: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

Kulttuuri	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Tulot	8.821	3.400	3.400	3	3	3
Menot	-51.498	-50.400	-50.750	-51	-51	-51
Netto	-42.677	-47.000	-47.350	-47	-47	-47

TOIMINTA-AJATUS

Kulttuuritoimen toiminta-ajatuksena on tarjota monipuolisia sekä laadukkaita kulttuurielämyksiä tasapuolisesti ja eri taiteenalat huomioon ottaen.

TEHTÄVÄT

- kulttuuritapahtumien järjestäminen yksin ja yhdessä kunnan eri hallintokuntien sekä muiden sidosryhmien kanssa
- eri taiteenalojen leiri- ja pajatoimintaa sekä taidenäyttelyiden järjestäminen
- taiteen perusopetuksen antaminen käsityötaiteessa
- kulttuurin tärkeimpinä painopistealueina ovat lapset ja nuoret
- vuonna 2017 painopistealueena on myös Suomi 100 vuotta

TAVOITE

Kulttuuritoimen tavoitteena on huolehtia kunnan kulttuuritoiminnasta, sen kehittämisestä ja tukemisesta. Ja tarjota kuntalaisille monipuolisesti mahdollisuuksia elämysten kokemiin sekä tukea että vahvistaa yleistä henkistä vireyttä.

Taloudelliset tavoitteet:

	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
(netto) € / asukas	26	26	26	26	26

Asukasluku 31.12.2015 1818 asukasta

Toimielin: SIVISTYSLAUTAKUNTA
Tulosalue: MUSEOTOIMI
Tilivelvolliset: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

TOIMINTA-AJATUS

Museotoimen toiminta-ajatuksena on edistää ihmisten henkistä kasvua, tuottaa elämyksiä sekä vahvistaa juuriaan etsivien tietoisuutta menneisyydestä nykypäivää ja tulevaisuutta varten.

TEHTÄVÄT

Tehtävän toteuttamiseksi museotoimi tallentaa, tutkii ja asettaa esille paikkakunnan kulttuuriperintöä sekä hoitaa paikallismuseota. Museotoimen tehtävänä on huolehtia siitä, että Vanha-Rantalan talomuseon rakennukset, kokoelma sekä piha-alue pysyvät kunnossa myös tuleville sukupolville. Näillä toimilla tuetaan ja vahvistetaan kuntalaisten omaa identiteettiä. Museotoimen tehtävänä on pitää yhteyttä maakuntamuseoon ja museovirastoon sekä noudattaa sieltä saatavia ohjeita ja neuvoja.

TAVOITE

Museotoimen tavoitteena on säilyttää ja ylläpitää Vanha-Rantalan talomuseon kokoelmat ja rakennukset niin, että ne ovat helposti niin kuntalaisten kuin matkailijoidenkin saavutettavissa.

Toimielin: SIVISTYSLAUTAKUNTA
Tulosalue: KIRJASTOTOIMI
Tilivelvolliset: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

Kirjasto	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Tulot	1.025	600	600	1	1	1
Menot	-127.528	-131.450	-130.910	-131	-131	-131
Netto	-126.503	-130.850	-130.310	-130	-130	-130

TOIMINTA-AJATUS

Kirjasto on lakisääteinen kuntalaisten peruspalvelu. Se edistää yhtäläisiä mahdollisuuksia kirjallisuuden ja taiteen tuomien elämysten kokemiseen ja jakamiseen sekä sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen.

TEHTÄVÄT

- kirjastopalvelut tuottaa Mikkelin kaupunki yhteistoimintasopimuksen mukaisesti
- kirkonkylän kirjaston lisäksi kirjastopalvelua tarjotaan Pertunmaalla Kuortin kirjastossa

TAVOITE

Kirjaston tavoitteena on tukea ja kehittää kunnan asukkaiden henkistä kasvua, luoda edellytyksiä heidän tiedontarpeensa tyydyttämiseksi tuottamalla mahdollisimman monipuolisia kirjastopalveluja sekä huolehtia siitä, että ne ovat kaikkien kuntalaisten saatavilla asuinpaikasta riippumatta.

Taloudelliset tavoitteet:

	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
(netto) € / asukas	72	72	72	72	72

Asukasluku 31.12.2015 1818 asukasta

Toimielin: SIVISTYSLAUTAKUNTA
Tulosalue: LIIKUNTATOIMI
Tilivelvolliset: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

Liikunta- toimi	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Tulot	555	30.500	0	0	0	0
Menot	-34.666	-75.890	-66.880	-67	-67	-67
Netto	-34.111	-45.390	-66.880	-67	-67	-67

TOIMINTA-AJATUS JA TEHTÄVÄT

Liikuntatoimen tehtävät määrittelee liikuntalaki, jonka tarkoituksena on edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Liikuntatoimen tulee luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää toimintaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät. Liikuntatoimen yksi tehtävistä on myös huolehtia kuntalaisten osallisuudesta päätöksenteossa ja arvioida heidän liikunta-aktiivisuuttaan osana terveyden- ja hyvinvoinnin edistämistä.

TAVOITE

- työikäisen väestön liikkumista pyritään lisäämään
- osallistutaan alueellisiin Päijät-Hämeen liikunnan ja urheilun(PHLU) vetämiin hankkeisiin
- talvella laskettelumatkat
- uimakoulun järjestäminen kesällä 2017
- ylläpitää ja kehittää yhteistyötä naapurikuntien liikuntatoimeen ja liikuntajärjestöihin
- tutustuttaa lapset ja nuoret, erilaisiin liikunnanmuotoihin
- lisäämään yhteistyötä paikallisten järjestöjen ja yritysten kanssa
- leiritoiminta
- järjestää erilaisia tapahtumia yhdessä sidosryhmien kanssa
- 3-vuotisen liikuntahankkeen jatkaminen (2.vuosi)
- liikuntatoimen kysely kuntalaisille

Taloudelliset tavoitteet:

	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
(netto) € / asukas	25	37	37	37	37

Asukasluku 31.12.2015 1818 asukasta

Toimielin: SIVISTYSLAUTAKUNTA
Tulosalue: NUORISOTOIMI
Tilivelvolliset: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

Nuoriso- toimi	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Tulot	15.194	15.000	15.000	15	15	15
Menot	-56.082	-57.610	-70.410	-70	-70	-70
Netto	-40.887	-42.610	-55.410	-55	-55	-55

TOIMINTA-AJATUS JA TEHTÄVÄT

Nuorisolaissa nuorilla tarkoitetaan alle 29-vuotiaita lapsia ja nuoria. Nuorisolain, joka on nuorisotoimen ohjenuora, tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Nuorisotoimen perusajatuksena on omaehtoisen toiminnan tukeminen. Toiminta-ajatusta toteutetaan luomalla mahdollisuuksia sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja vapaa-ajan harrastustoimintaan.

Tavoitteen toteutumisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, yhteisvastuu, ihmisoikeuksien kunnioittaminen, tasa-arvo, monikulttuurisuus ja elämän kunnioittaminen.

Yhtenä osana nuorisotoimea on etsivä nuorisotyö. Etsivän nuorisotyön piiriin kuuluvat kaikki alle 29 vuotiaat nuoret, joilla ei ole työ- tai koulutuspaikkaa. Etsivän nuorisotyön tavoitteena on nuorisolakiin ja nuorisotakuuseen perustuen pyrkiä tavoittamaan kaikki nuoret, jotka ovat avun tarpeessa

TAVOITE

- harrastustoiminnan tukeminen (toimitilat, avustukset, koulutus, yhteistyö)
- alueellinen toiminta (Ohjaamo, ESSOTE, eri työryhmät)
- leiri- ja retkitoiminta
- poikkihallinnollinen yhteistyö(nuorten ohjaus-ja palveluverkosto, ehkäisevä päihde-ja mielenterveystyön palveluverkosto, työllistämistyöryhmä)
- tiivis yhteistyö koulujen kanssa (koulunuorisotyön jatkaminen ja kehittäminen)
- erilaisten tapahtumien suunnittelu ja toteutus yhdessä nuorten, paikallisten järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa
- nuorisotilatoiminnan (PNT) ylläpito ja kehittäminen
- yhteistyö lähikuntien nuorisotoimien kanssa
- nuorisoneuvoston toiminnan tukeminen ja kehittäminen
- mahdollisimman monen tukea tarvitsevan auttaminen etsivän nuorisotyön kautta
- nuorten tiedotus- ja neuvontatyön kehittäminen (mm. PoInt)

Taloudelliset tavoitteet:

	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
(netto) € / asukas	23	30	30	30	30

Asukasluku 31.12.2015 1818 asukasta

Toimielin PERUSTURVALAUTAKUNTA
 Tulosalue SOSIAALITYÖ
 Tilivelvollinen Kunnanhallitus

	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €*)	TS 2018 €	TS 2019 €	TS 2020 €
TULOT	46 421	81 660	0	0	0	0
MENOT	-1 220 953	-1 502 920	-1 234 020	-1 234	-1 234	-1 234
NETTO	-1 174 532	-1 421 260	-1 234 020	-1 234	-1 234	-1 234

€/as -646,05 -781,77 -678,77 -678,77 -678,77 -678,77

Tulosalue TERVEYSTOIMI
 Tilivelvollinen Kunnanhallitus

	TP 2015 €	TA 2016 €	TAE 2017 €	TS 2018 €	TS 2019 €	TS 2020 €
TULOT	1 196 103	1 253 760				
MENOT	-7 325 075	-6 908 880	-6 131 960	-6 132	-6 132	-6 132
NETTO	-6 128 972	-5 655 120	-6 131 960	-6 132	-6 132	-6 132

€/as -3 371,27 -3 110,62 -3 372,91 -3 372,91 -3 372,91 -3 372,91

Sosiaali- ja terveystoimesta huolehtii Etelä-Savon sosiaali- ja terveystoimien kuntayhtymä.

Kunnan maksuosuus v. 2017 on 7 241 000 €, joka tarkentuu toteutuneiden maksuosuuksien mukaan.

Toimielin: **TEKNISTEN- JA YMPÄRISTÖPALVELUIDEN LAUTAKUNTA**
Tulosalue: **YLEISET TYÖT**
Tilivelvollinen: **Tekninenjohtaja-rakennustarkastaja**

	TP -15 €	TA -16 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Menot	-270 704	-274 510	-253 000	-253	-253	-253
Tulot	63 513	54 980	56 080	56	56	56
Netto	-207 191	-219 530	-196 920	-197	-197	-197

YLEISPERUSTELUT:

Yleiset työt -tulosalueen toimintaan kuuluvat liikenneväylien kunnossapito, puistojen, venepaikkojen ja viheralueiden kunnossapito, ulkoilualueet sisältäen ulkoliikuntapaikat, rakennus- ja yleiskaavoituksen valmistelu sekä kunnallistekninen suunnittelu ja jätehuolto.

Kunta hoitaa noin 10,6 km teitä, joista Kuortissa on 3,2 km ja kirkonkylässä 7,4 km. Kunta ylläpitää tievalaistusta kirkonkylän ja Kuortin taajamissa.

Kunta ostaa kaavoituspalvelut yksityisiltä alan toimistoilta. Talousarviovuonna jatketaan yleiskaavapohjaista kaavatarkastelua tulevista kehittämisalueista.

Kunnan hoitamia puistoalueita ovat mm. torialue ympäristöineen, kirkonkylän leikkialue, Kuortin leikkialue. Vähäisempiä toimenpiteitä tehdään rakennuskaavassa puistoiksi merkityillä alueilla.

Kunta vuokraa venepaikkoja kahdeksassa (8) rannassa:

Kirkonkylä: Kisaranta, koulun ranta, Rantalan ranta
Kuortti: Räävelin ranta
Ruorasmäki: Iivarinlahden ranta
Lihavanpää: Kujalan ranta ja Hämeen Hartosen ranta
Koirakivi: Tilliniemen ranta

Kaavatiet hoidetaan urakoitsijoiden toimesta.

Jätehuoltoyrittäjä on kilpailutettu syksyllä 2011. Kunnan jätteiden kuljetuksen ja keräilyä hoitaa sopimuksen perusteella Seppo Hynninen Ky Hartolasta 1.1.2012 alkaen. Ongelma- ja hyötyjätteitä vastaanotetaan kunnan varastolla sekä noin yhden kerran vuodessa kerätään ongelmajätteitä keskitetysti. Haja-asutusalueella on 31 jättepistettä. Sähkö- ja elektroniikkaromun maksuton keräys kotitalouksille ja kuluttajille alkoi marraskuussa 2005 kunnan varastoalueella. Pertunmaan kunta otti jätehuollon perusmaksun käyttöön 1.1.2014 alkaen. Perusmaksulla rahoitetaan jäteaseman ylläpitoa, lajittelua sekä ongelmajätteiden keräilyä.

TAVOITTEET 2017:

Uuden jätehuoltoyrittäjän toimintaa seurataan ja tehdään tarvittavia muutoksia mm. jättepisteiden lukumäärään. Myös jätehuollon seutuyhteistyötä jatketaan.

Mittaustoimi hoitaa kunnalle kuuluvat rakennuspaikkojen mittaukset. Rakennuspaikkoja myydään tarvittaessa. Kaavateiden hoito sekä puistojen ym. yleisten alueiden kunnossapito pyritään pitämään nykytasolla.

TUNNUSLUVUT:	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikenneväylät km	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6
Liikenneväylät eur/km	- 5500	-6000	-6000	-6000	-6000
Liikenneväylät eur/asukas	-32	-35	-35	-35	-35
Puistot eur/asukas	-11	-12	-12	-12	-12
Venepaikat eur/venepaikkaranta	243	256	256	256	256
Venepaikat eur/asukas	1	1	1	1	1
Terminaalit eur/asukas	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
Jätehuolto eur/asukas	10	11	11	11	11

Toimielin: TEKNISTEN- JA YMPÄRISTÖPALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Tulosalue: LIIKELAITOKSET

Tilivelvollinen: Tekninenjohtaja-rakennustarkastaja

VESIHUOLTOLAITOKSET

	TP -15 €	TA -16 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Menot	-264 840	-251 750	-275 470	-275	-275	-275
Tulot	230 407	227 000	224 000	224	224	224
Netto	-34 432	-24 750	-51 470	-51	-51	-51

YLEISPERUSTELUT:

Pertunmaan kunta on tehnyt sopimuksen Heinolan kaupungin ja Etelä-Savon ympäristökeskuksen kanssa siirtoviemärin rakentamisesta välille Pertunmaa-Kuortti-Paaso-Heinola. Siirtoviemäri Pertunmaa-Heinola –hankkeen työt ovat valmiit ja linja saatiin toimintakuntoon syksyllä 2009. Kirkonkylän ja Kuortin jätevedenpuhdistamoiden toiminta loppui, kun siirtoviemäri otettiin käyttöön. Kunnan vesi- ja viemärilaitos toimii kirkonkylän ja Kuortin asemakaava-alueilla. Pertunmaan kunta ostaa vettä Heinolan kaupungilta noin 60 m³ / vrk veden laatuvaatimuksen täyttämiseksi pitkällä runkolinjalla. Kuortissa on päävedenottamo ja Pertunmaan kirkonkylän vedenottamo toimii varalla. Riita-aho – Koukkuniemi sekä Lehtisen vesihuoltolinja on valmis ja toimintakunnossa.

Puhtaan veden arvonlisäverollinen kulutusmaksu on 1.5.2016 alkaen 2,42 € / m³ ja jäteveden arvonlisäverollinen käyttömaksu on 3,10 € / m³. Lisäksi veden perusmaksu on 93,00 €/vuosi. Kuortin jätevedenpuhdistamon yhteyteen on rakennettu varastoallas sekä lietteen vastaanottopiste sakokaivo- ja umpikaivolietteelle. Vesi- ja viemärilaitoksen työt hoitaa vesihuoltolaitoksen hoitaja ja hallinnon tekninenjohtaja-rakennustarkastaja. Pertunmaan kunta myy puhdasta vettä vesiosuuskunnalle ja vesiosuuskunnan jätevedet tulevat kunnan verkkoon.

Pertunmaan kunta maksaa Heinolan kaupungille jätevedestä 78 % Heinolan taksasta eli 1,51 € / m³, alv 0 % ja vedestä 1,08 € / m³, alv 0 %. Veden hinnassa ei ole alennusta vaan hinta on Heinolan kaupungin vesitaksan mukainen.

TAVOITTEET 2017:

Vesilaitos pyrkii laadukkaana veden häiriöttömään jakeluun. Jätevesien osalta Heinolan puhdistamo täyttää lupavaatimukset.

TUNNUSLUVUT :

	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vesilaitos laskutettu vesi-m ³	57000	60000	60000	60000	60000
eur toimintakate/laskutettu vesi-m ³	0,28	0,20	0,20	0,20	0,20
eur/asukas	9	7	7	7	7
Viemärilaitos laskutettu jätevesi-m ³	55000	56000	56000	56000	56000
eur toimintakate/laskutettu jätevesi-m ³	-0,74	-1,13	-1,13	-1,13	-1,13
eur/asukas	-22	-35	-35	-35	-35

PERTUNMAAN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS

Taseyksikön toiminnan talousarvio ja -suunnitelma vv. 2015 - 2020

Ulkoinen/sisäinen

	TP 2015	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TA 2019	TA 2020
Liikevaihto	230407	227000	224000	224	224	224
Valmiiden ja keskener. tuotteiden varastojen lisäys(+) tai vähennys(-)						
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-51219	-56430	-55930	-56	-56	-56
Varastojen lisäys(+) tai vähennys(-)						
Palveluiden ostot (u)	-116779	-118300	-119100	-119	-119	-119
Palveluiden ostot (s)	-25628	-14600	-34870	-35	-35	-35
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-53114	-50000	-50000	-50	-50	-50
Henkilösivukulut						
Eläkelulut	-13364	-9600	-11270	-11	-11	-11
Muut henkilösivukulut	-2493	-2820	-1970	-2	-2	-2
Poisto ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-164712	-150200	-140920	-124	-114	-114
Arvonalentumiset						
Liiketoiminnan muut kulut	-2243		-2330	-2	-2	-2
Liikeliikälisäys/-alijäämä	-199145	-174950	-192390	-176	-165	-165
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkokulut						
Muut rahoituskulut						
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä						
Satunnaiset tuotot ja kulut						
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia						
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys (+)						
Tilikauden yli-/alijäämä	-199145	-174950	-192390	-176	-165	-165
Laskennalliset menot		-9570	0	0	0	0

Investointiosa

Vesilaitos		-15000	-15000	-10	-10	-10
Viemärlaitos		-20000	-20000	-20	-20	-20
Investoinnit yhteensä	-33473	-35000	-35000	-30	-30	-30

22.11.2016

Tulosalue: KIINTEISTÖTOIMI
Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja, tekninenjohtaja-rakennustarkastaja

TOIMINTA-AJATUS:

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on parantaa pertunmaalaisten asumistasoa, asumisviihtyvyyttä ja kilpailukykyä naapurikuntiin nähden. Metsien tuotto turvataan asianmukaisella hoidolla.

	TP -15 €	TA -16 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Menot	-1 049 956	-1 099 930	-840 520	-841	-841	-841
Tulot	1 244 579	1 197 290	973 370	973	973	973
oma käyt.	67 942	60 000	50 000	50	50	50
Netto	262 565	157 360	182 850	183	183	183

TOIMINTA 2017

Vuokra-asuntojen kuntotarkastuksia jatketaan ja välttämättömät korjaukset tehdään viipymättä.

Vuokra-asuntojen hoito- ja pääomakustannuksiin kiinnitetään jatkuvasti huomiota. Tavoitteena on pitää vuokrataso kilpailukykyisenä naapurikuntiin nähden.

Kiinteistötoimen tulosalueella on varattu maa- ja metsätilojen hoitoon 38 000 euron määräraha. Tavoitteena on hoitaa hakkuualueiden uusitus asianmukaisesti.

Kiinteistötoimi kokonaisuutena sisältää seuraavalla sivulla selvitetyn kiinteistönhoito-toimen.

Toimielin: TEKNISTEN- JA YMPÄRISTÖPALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Tulosalue: KIINTEISTÖNHOITOTOIMI
Tilivelvollinen: Tekninenjohtaja-rakennustarkastaja

	TP -15	TA -16	TAE 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Menot	-220 136	-235 000	-210 790	-211	-211	-211
Tulot	159 648	177 500	137 800	138	138	138
oma käyt.	67 942	60 000	50 000	50	50	50
Netto	7 454	2 500	-22 990	23	23	23

YLEISPERUSTELUT:

Kiinteistöhoitopalveluihin sisältyy kunnan rakennusmiesten ja talonmiesten palkkakustannukset. Kustannukset jaetaan eri hallintokuntien kesken kiinteistöhoitopalvelujen käytön mukaisesti.

TAVOITTEET:

Kiinteistöhoitopalveluiden tavoitteena on tuottaa kustannustehokkaasti kunnan kiinteistöjen kunnossapitoon ja huoltoon liittyvät tehtävät.

Toimielin: **TEKNISTEN- JA YMPÄRISTÖPALVELUIDEN LAUTAKUNTA**
 Tulosalue: **TIETOIMITUKSET**
 Tilivelvollinen: **Tekninenjohtaja-rakennustarkastaja**

	TP -15 €	TA -16 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Menot	-27 756	-31 270	-31 450	-31	- 31	-31
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-27 756	-31 270	-31 450	- 31	- 31	-31

YLEISPERUSTELUT:

Kunnan kunnossapitoavustusta saavia tiekuntia tms. on ollut 61 kpl. Näiden teiden yhteispituus on ollut n. 170 km. Yksityistiet on jaettu tien käytön perusteella avustusmaksuluokkiin 1, 2, ja 3. Avustukset ovat luokittain 180,00 € / km , 150,00 € / km ja 132,00 € / km.

TAVOITTEET 2017:

Yksityisteitä avustetaan vuonna 2007 uusituilla myöntämisperusteilla.
 Teiden peruskorjaukseen ei myönnetä kunnan avustusta kunnan heikon taloudellisen tilanteen vuoksi.

TUNNUSLUVUT:

	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tietoimitukset eur / asukas	-17	-17	-17	-17	-17
Avustettava tiepituus (km)	170	170	170	170	170

Toimielin: TEKNISTEN- JA YMPÄRISTÖPALVELUIDEN LAUTAKUNTA
 Tulosalue: RAKENNUSVALVONTA
 Tilivelvollinen: Tekninenjohtaja-rakennustarkastaja

YLEISPERUSTELUT:

Rakennustarkastajan tehtäviä kunnassa hoitaa tekninenjohtaja- rakennustarkastaja. Rakennustarkastaja valvoo ja ohjaa rakennustoimintaa kunnassa siten kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä johtosäännössä on säädetty. Rakennustarkastajan tehtävänä on valvoa maankäyttöä yleensä ja turvata kaikille tasapuolinen oikeus rakentamiseen. Lisäksi lautakunnan alaisena työskentelee rakennustoimistossa osa-aikainen toimistos sihteeri (työaika 50 %).

	TP -15 €	TA -16 €	TAE 2017 €	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Menot	-51 239	-51 310	-60 060	-60	-60	-60
Tulot	22 436	19 500	13 000	13	13	13
Netto	-28 803	-31 810	-47 060	-47	-47	-47

Vuonna 2017 arvioidaan rakennuslupia myönnettävän n. 40 kpl, joista uustuotantolupia n. 20 kpl ja peruskorjaus- ja laajennuslupia n. 20 kpl. Rakennustarkastajan myöntämiä toimenpidelupia n.10 kpl ja ilmoituksen varaisia toimenpiteitä n. 30 kpl ja myönnettyjä rakennusajan pidennyksiä n. 5 kpl sekä maisematyölupia n. 3 kpl.

TAVOITTEET 2017:

Lupa-asioiden ja ilmoitusten käsittely pyritään toteuttamaan mahdollisimman nopeasti ja joustavasti. Rakennusvalvontakatselmukset pyritään säilyttämään nyky muodossaan. Vuoden 2017 alusta rakennusvalvonnassa otetaan käyttöön lupapisteen sähköinen palvelu ja sähköinen arkistointi.

TUNNUSLUVUT:

Asukasluku 1818 asukasta.

	TA -16	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Rakennusvalvonta e/myönnetty lupa	-318	-588	-588	-588	-588
Rakennuslautakunta e/asukas	-17	-26	-26	-26	-26
Rakennusluvut (kpl)	100	80	80	80	80

Toimielin: **TEKNISTEN- JA YMPÄRISTÖPALVELUIDEN LAUTAKUNTA**
Tulosalue: **RUOKAPALVELUKESKUS**
Tilivelvollinen: **Tekninenjohtaja-rakennustarkastaja**

	TP -15	TA -16 (1000 €)	TAE 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)	TS 2019 (1000 €)	TS 2020 (1000 €)
Menot			-501 450	-501	-501	-501
Tulot			536 280	536	536	536
Netto			34 830	35	35	35

TOIMINTA-AJATUS JA TEHTÄVÄT:

Kunnan ruokapalvelukeskus siirtyy teknisen toimen alaisuuteen 2017 alkaen. Henkilöstöä tekniselle toimelle siirtyy 1 ruokapalvelupäällikkö, 1 keittäjä-emäntä ja 5 keittäjää.

Ruokapalvelun toiminta-ajatuksena on tukea hallintokuntien ydintehtäviä tuottamalla ruokapalveluja kunnan eri kohteisiin. Tehtävänä on valmistaa ja tarjota asiakaskeskeisesti ja ravinto-opillisesti oikeaa, maukasta sekä kustannuksiltaan edullista ruokaa eri asiakasryhmille. Ruoanvalmistuksessa huomioimme myös erityisruokavaliota tarvitsevat asiakkaat.

Ruokapalvelut tuotetaan keskitetysti ruokapalvelukeskuksesta. Aterioita toimitetaan Yhtenäiskoulun ja Kuortin ala-asteen oppilaille sekä Keinulan ja Kuutilan päivähoitolapsille. Vuoden 2017 alusta myymme ateriapalveluita Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymälle. Tähän kuuluvat Pertunmaalla kotiutusosaston, Kissankulman, Vaskikellon, Honkalan, Jokituvan ja KV-ryhmäkodin asiakkaat sekä ateriapalveluasiakkaat ja henkilöstöruokailijat. Päivittäinen lounasaterioiden määrä on noin 320 joista noin 10 % on erikoisruokavalianna.

TAVOITTEET 2017:

Ruokapalvelun tavoitteena on laadukkaiden, asiakkaiden tarvetta vastaavien palvelujen tuottaminen ja jatkuva kehittäminen. Määrällisenä tavoitteena on tuottaa 127 000 asiakassuoritetta vuodessa. Laadullisina tavoitteina ovat hyvätasoiset palvelut joita arvioimme asiakastyytyväisyyskyselyillä. Asiakastyytyväisyyskyselyn asiakastyytyväisyys on oltava vähintään 3 asteikolla 5. Asiakastyytyväisyyskysely järjestetään 1 x vuosi. Tavoitteenamme on myös osaava hyvinvoiva henkilöstö. Mittarina tähän on motivoitunut ammattinsa osaava henkilöstö. Tähän pyrimme säännöllisten palaverien ja kehityskeskustelujen avulla sekä koulutuksen järjestämisellä 1-2 x vuodessa. Teemme yhteistyötä Mikkelin seudun muiden ravitsemuspalveluja tuottavien keittiöiden kanssa (esim. Mikkelin seudun hankintarengas).

INVESTOINTIOSA

PERTUNMAAN KUNNAN INVESTOINTIOHJELMA 2017 - 2020

18.11.2016

INVESTOINNIT	2017	2018	2019	2020
Rakennukset ja rakennelmat	th €	th €	th €	th €
Kunnanvirasto kunnostuskorjauksia	30	30	30	20
Iltala Pitkälä Kuortti, kunnostuskorjauksia	10	10	10	10
Laviankulma kunnostuskorjauksia	8,5			
Myllyrinne ja Myllyaho, kunnostuskorjauksia	10	10	10	10
Nuorisotalon kunnostuskorjauksia mm. katon maal.	10	20	10	
Rinnehovin kiinteistön kunnostusta	20	20	20	10
Kisaranta kunnostuskorjauksia	10	10	10	10
Terveysasema kunnostuskorjauksia	20	10	20	20
Paloaseman kunnostuskorjauksia	10			
Kirkkotie 5 rivitalo, kunnostuskorjauksia	50			
Päiväkoti Keinulan kunnostuskorjauksia	8,5			
Vesilaitos kunnostustöitä	15	10	10	10
Kuortin teollisuushallin rakentaminen	1000			
Teollisuushallin kokonaiskustannus on 1 976 000 €				
Yhtenäiskoulun vanhan osan kunnostus ja kalustehankinta	20			
Nuorisotilan kunnostaminen (kansantalo)	70			
Yhteensä	1292	120	120	90

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	2017	2018	2019	2020
	th €	th €	th €	th €
Liikenneväylät; päällystystyöt	10	10	10	10
Päällystystyöt; Teollisuust. korj. Kuortti, Takatie Kirkonkylä	40		20	
Uimarannat ja venevalkamat	10	10	10	10
Vanhojen leikkikenttien kunnostus	10		10	
Latukone ulkoliikuntapaikkojen hoitoon	50			
Tievalaistus, vanhojen valaisintenvaihto	50	30	30	20
Viemäriverkoston kunnostus, vuotovesien vähent.	20	20	20	20
Urheilupaikkojen kunnostus ja laitteet	10	8,5	8,5	8,5
Yhteensä	200	78,5	108,5	68,5

Menot	1492	198,5	228,5	158,5
Tulot				
Netto	1492	198,5	228,5	158,5

TALOUSSUUNNITELMA
2017 - 2020

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

Talousarvio ja suunnitelma

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
KESKUSVAALILAUTAKUNTA						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	3.209		3.300	100,0	3	3
TOIMINTAKULUT/MENOT	-5.824		-5.200	100,0	-5	-5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2.615	0	-1.900	100,0	-2	-2
VUOSIKATE	-2.615	0	-1.900	100,0	-2	-2
TILIKAUDEN TULOS	-2.615	0	-1.900	100,0	-2	-2
40						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2.615	0	-1.900	100,0	-2	-2
TARKASTUSLAUTAKUNTA						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTAKULUT/MENOT	-10.236	-8.000	-8.060	0,8	-8	-8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-10.236	-8.000	-8.060	0,8	-8	-8
VUOSIKATE	-10.236	-8.000	-8.060	0,8	-8	-8
TILIKAUDEN TULOS	-10.236	-8.000	-8.060	0,8	-8	-8
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-10.236	-8.000	-8.060	0,8	-8	-8
YLEISHALLINTO						
TULOSLASKELMA						

YLEISHALLINTO
TULOSLASKELMA

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoisen/Sisäinen

Talousarvio ja suunnitelma

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
TOIMINTATUOTOT/TULOT	7.123	2.150	36.610	1602,8	37	37
TOIMINTAKULUT/MENOT	-291.780	-413.390	-587.700	42,2	-588	-588
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-284.657	-411.240	-551.090	34,0	-551	-551
VUOSIKATE	-284.657	-411.240	-551.090	34,0	-551	-551
TILIKAUDEN TULOS	-284.657	-411.240	-551.090	34,0	-551	-551
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-284.657	-411.240	-551.090	34,0	-551	-551
KESKITEYTYSTI HOIDETUT TEHTÄVÄT						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	9.177	3.300	23.170	602,1	23	23
TOIMINTAKULUT/MENOT	-251.223	-258.650	-254.390	-1,6	-254	-254
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-242.047	-255.350	-231.220	-9,4	-231	-231
VUOSIKATE	-242.047	-255.350	-231.220	-9,4	-231	-231
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-26.333	-6.960	-6.970	0,1	-4	-3
TILIKAUDEN TULOS	-268.379	-262.310	-238.190	-9,2	-235	-234
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-268.379	-262.310	-238.190	-9,2	-235	-234

ELINKEINOTOIMI

Talousarvio ja suunnitelma

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	2.944		3.000	100,0	3	3
TOIMINTAKULUT/MENOT	-129.697	-129.270	-132.540	2,5	-133	-133
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-126.752	-129.270	-129.540	0,2	-130	-130
VUOSIKATE	-126.752	-129.270	-129.540	0,2	-130	-130
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-50.999	-51.000	-51.190	0,4	-51	-50
TILIKAUDEN TULOS	-177.751	-180.270	-180.730	0,3	-181	-179
5 1						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-177.751	-180.270	-180.730	0,3	-181	-179
PALO- JA PELASTUSTOIMI						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	841		600	100,0	1	1
TOIMINTAKULUT/MENOT	-156.017	-161.150	-159.430	-1,1	-159	-159
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-155.176	-161.150	-158.830	-1,4	-159	-159
VUOSIKATE	-155.176	-161.150	-158.830	-1,4	-159	-159
TILIKAUDEN TULOS	-155.176	-161.150	-158.830	-1,4	-159	-159
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-155.176	-161.150	-158.830	-1,4	-159	-159

Talousarvio ja suunnitelma

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
MAAHANMUUTTAJATYÖ						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	320.775	270.000	270.000		270	270
TOIMINTAKULUT/MENOT	-282.321	-270.000	-270.000		-270	-270
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	38.454	0	0		0	0
VUOSIKATE	38.454	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	38.454	0	0		0	0
5						
2						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	38.454	0	0		0	0
KUNNANHALLITUS						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	340.860	275.450	333.380	21,0	333	333
TOIMINTAKULUT/MENOT	-1.111.038	-1.232.460	-1.404.060	13,9	-1.404	-1.404
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-770.178	-957.010	-1.070.680	11,9	-1.071	-1.071
VUOSIKATE	-770.178	-957.010	-1.070.680	11,9	-1.071	-1.071
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-77.332	-57.960	-58.160	0,3	-55	-52
TILIKAUDEN TULOS	-847.510	-1.014.970	-1.128.840	11,2	-1.126	-1.123
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-847.510	-1.014.970	-1.128.840	11,2	-1.126	-1.123

Talousarvio ja suunnitelma

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
MAASEUTULAUTAKUNTA						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	412	50	50		0	0
TOIMINTAKULUT/MENOT	-73.448	-82.430	-83.050	0,8	-83	-83
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-73.036	-82.380	-83.000	0,8	-83	-83
VUOSIKATE	-73.036	-82.380	-83.000	0,8	-83	-83
TILIKAUDEN TULOS	-73.036	-82.380	-83.000	0,8	-83	-83
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-73.036	-82.380	-83.000	0,8	-83	-83
HOLHUSTOIMI						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTAKULUT/MENOT	-995					
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-995	0	0		0	0
VUOSIKATE	-995	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-995	0	0		0	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-995	0	0		0	0
KOULUTOIMEN HALLINTO						

Talousarvio ja suunnitelma

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
TULOSLASKELMA						
TOIMINTAKULUT/MENOT		-15.390		-100,0		
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	-15.390	0	-100,0	0	0
VUOSIKATE	0	-15.390	0	-100,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	-15.390	0	-100,0	0	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	-15.390	0	-100,0	0	0
PERUSKOULUT						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	117.344	99.410	80.450	-19,1	80	80
TOIMINTAKULUT/MENOT	-2.094.634	-2.117.340	-2.108.610	-0,4	-2.109	-2.109
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.977.290	-2.017.930	-2.028.160	0,5	-2.028	-2.028
VUOSIKATE	-1.977.290	-2.017.930	-2.028.160	0,5	-2.028	-2.028
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-78.778	-83.320	-83.970	0,8	-71	-66
TILIKAUDEN TULOS	-2.056.068	-2.101.250	-2.112.130	0,5	-2.099	-2.095
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2.056.068	-2.101.250	-2.112.130	0,5	-2.099	-2.095
KESKIASTEEN KOULUTUS						
TULOSLASKELMA						

Talousarvio ja suunnitelma

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
TOIMINTAKULUT/MENOT	-6.634	-11.930	-7.250	-39,2	-7	-7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6.634	-11.930	-7.250	-39,2	-7	-7
VUOSIKATE	-6.634	-11.930	-7.250	-39,2	-7	-7
TILIKAUDEN TULOS	-6.634	-11.930	-7.250	-39,2	-7	-7
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6.634	-11.930	-7.250	-39,2	-7	-7
AIKUISKOULUTUS TULOSLASKELMA						
51 TOIMINTATUOTOT/TULOT	61					
TOIMINTAKULUT/MENOT	-29.746	-26.100	-30.250	15,9	-30	-30
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-29.685	-26.100	-30.250	15,9	-30	-30
VUOSIKATE	-29.685	-26.100	-30.250	15,9	-30	-30
TILIKAUDEN TULOS	-29.685	-26.100	-30.250	15,9	-30	-30
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-29.685	-26.100	-30.250	15,9	-30	-30
KOULUTOIMI TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	117.405	99.410	80.450	-19,1	80	80

Talousarvio ja suunnitelma

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
TOIMINTAKULUT/MENOT	-2.131.014	-2.170.760	-2.146.110	-1,1	-2.146	-2.146
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2.013.609	-2.071.350	-2.065.660	-0,3	-2.066	-2.066
VUOSIKATE	-2.013.609	-2.071.350	-2.065.660	-0,3	-2.066	-2.066
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-78.778	-83.320	-83.970	0,8	-71	-66
TILIKAUDEN TULOS	-2.092.388	-2.154.670	-2.149.630	-0,2	-2.137	-2.132
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2.092.388	-2.154.670	-2.149.630	-0,2	-2.137	-2.132
VARHAISKASVATUS						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	58.802	68.000	59.000	-13,2	59	59
TOIMINTAKULUT/MENOT	-602.703	-672.530	-660.280	-1,8	-660	-660
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-543.901	-604.530	-601.280	-0,5	-601	-601
VUOSIKATE	-543.901	-604.530	-601.280	-0,5	-601	-601
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1.688	-1.000	-610	-39,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-545.589	-605.530	-601.890	-0,6	-602	-602
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-545.589	-605.530	-601.890	-0,6	-602	-602
KULTTUURIPALVELUT						
TULOSLASKELMA						

Talousarvio ja suunnitelma

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
TOIMINTATUOTOT/TULOT	8.821	3.400	3.400		3	3
TOIMINTAKULUT/MENOT	-51.498	-50.400	-50.750	0,7	-51	-51
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-42.677	-47.000	-47.350	0,7	-47	-47
VUOSIKATE	-42.677	-47.000	-47.350	0,7	-47	-47
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-16	-10	-20	100,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-42.693	-47.010	-47.370	0,8	-47	-47
57						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-42.693	-47.010	-47.370	0,8	-47	-47
KIRJASTOPALVELUT						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	1.025	600	600		1	1
TOIMINTAKULUT/MENOT	-127.528	-131.450	-130.910	-0,4	-131	-131
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-126.503	-130.850	-130.310	-0,4	-130	-130
VUOSIKATE	-126.503	-130.850	-130.310	-0,4	-130	-130
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3.480	-3.470	-3.480	0,3	-3	-3
TILIKAUDEN TULOS	-129.983	-134.320	-133.790	-0,4	-134	-134
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-129.983	-134.320	-133.790	-0,4	-134	-134

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

Talousarvio ja suunnitelma

EUR

01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
KULTTUURI - KIRJASTOTOIMI						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	9.846	4.000	4.000		4	4
TOIMINTAKULUT/MENOT	-179.026	-181.850	-181.660	-0,1	-182	-182
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-169.180	-177.850	-177.660	-0,1	-178	-178
VUOSIKATE	-169.180	-177.850	-177.660	-0,1	-178	-178
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3.496	-3.480	-3.500	0,6	-4	-4
TILIKAUDEN TULOS	-172.676	-181.330	-181.160	-0,1	-181	-181
51						
8						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-172.676	-181.330	-181.160	-0,1	-181	-181
LIIKUNTA PALVELUT						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	555	30.500		-100,0		
TOIMINTAKULUT/MENOT	-34.666	-75.890	-66.880	-11,9	-67	-67
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-34.111	-45.390	-66.880	47,3	-67	-67
VUOSIKATE	-34.111	-45.390	-66.880	47,3	-67	-67
TILIKAUDEN TULOS	-34.111	-45.390	-66.880	47,3	-67	-67
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-34.111	-45.390	-66.880	47,3	-67	-67

Talousarvio ja suunnitelma

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

EUR

01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
NUORISOTYÖ						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	15.194	15.000	15.000		15	15
TOIMINTAKULUT/MENOT	-56.082	-57.610	-70.410	22,2	-70	-70
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-40.887	-42.610	-55.410	30,0	-55	-55
VUOSIKATE	-40.887	-42.610	-55.410	30,0	-55	-55
TILIKAUDEN TULOS	-40.887	-42.610	-55.410	30,0	-55	-55
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-40.887	-42.610	-55.410	30,0	-55	-55
VAPAA-AIKATOIMI						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	15.749	45.500	15.000	-67,0	15	15
TOIMINTAKULUT/MENOT	-90.748	-133.500	-137.290	2,8	-137	-137
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-74.999	-88.000	-122.290	39,0	-122	-122
VUOSIKATE	-74.999	-88.000	-122.290	39,0	-122	-122
TILIKAUDEN TULOS	-74.999	-88.000	-122.290	39,0	-122	-122
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-74.999	-88.000	-122.290	39,0	-122	-122

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

Talousarvio ja suunnitelma

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
SIVISTYSLAUTAKUNTA						
TUOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	201.803	216.910	158.450	-27,0	158	158
TOIMINTAKULUT/MENOT	-3.003.491	-3.158.640	-3.125.340	-1,1	-3.125	-3.125
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2.801.689	-2.941.730	-2.966.890	0,9	-2.967	-2.967
VUOSIKATE	-2.801.689	-2.941.730	-2.966.890	0,9	-2.967	-2.967
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-83.963	-87.800	-88.080	0,3	-75	-70
TILIKAUDEN TULOS	-2.885.651	-3.029.530	-3.054.970	0,8	-3.042	-3.037
0						
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2.885.651	-3.029.530	-3.054.970	0,8	-3.042	-3.037
SOSIAALITYÖ						
TUOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	46.421	81.660		-100,0		
TOIMINTAKULUT/MENOT	-1.220.953	-1.502.920	-1.234.020	-17,9	-1.234	-1.234
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.174.532	-1.421.260	-1.234.020	-13,2	-1.234	-1.234
VUOSIKATE	-1.174.532	-1.421.260	-1.234.020	-13,2	-1.234	-1.234
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3.322	-1.990	-1.200	-39,7	-1	0
TILIKAUDEN TULOS	-1.177.855	-1.423.250	-1.235.220	-13,2	-1.235	-1.234

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

Talousarvio ja suunnitelma

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1.177.855	-1.423.250	-1.235.220	-13,2	-1.235	-1.234
TERVEYSTOIMI						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	1.196.103	1.253.760		-100,0		
TOIMINTAKULUT/MENOT	-7.325.075	-6.908.880	-6.131.960	-11,2	-6.132	-6.132
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6.128.972	-5.655.120	-6.131.960	8,4	-6.132	-6.132
VUOSIKATE	-6.128.972	-5.655.120	-6.131.960	8,4	-6.132	-6.132
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-13.476	-10.440	-3.770	-63,9	-3	-2
TILIKAUDEN TULOS	-6.142.448	-5.665.560	-6.135.730	8,3	-6.135	-6.134
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6.142.448	-5.665.560	-6.135.730	8,3	-6.135	-6.134
PERUSTURVALAUTAKUNTA						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	1.242.524	1.335.420		-100,0		
TOIMINTAKULUT/MENOT	-8.546.028	-8.411.800	-7.365.980	-12,4	-7.366	-7.366
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7.303.504	-7.076.380	-7.365.980	4,1	-7.366	-7.366
VUOSIKATE	-7.303.504	-7.076.380	-7.365.980	4,1	-7.366	-7.366
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-16.798	-12.430	-4.970	-60,0	-4	-3

Talousarvio ja suunnitelma

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
TILIKAUDEN TULOS	-7.320.302	-7.088.810	-7.370.950	4,0	-7.370	-7.369
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-7.320.302	-7.088.810	-7.370.950	4,0	-7.370	-7.369
TEKNINEN HALLINTO TUOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	4.324	4.300	4.300		4	4
TOIMINTAKULUT/MENOT	-4.528	-19.490	-18.690	-4,1	-19	-19
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-204	-15.190	-14.390	-5,3	-14	-14
62						
VUOSIKATE	-204	-15.190	-14.390	-5,3	-14	-14
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		-3.900	-3.150	-19,2	-2	-2
TILIKAUDEN TULOS	-204	-19.090	-17.540	-8,1	-17	-16
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-204	-19.090	-17.540	-8,1	-17	-16
YLEISET TYÖT TUOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	63.513	54.980	56.080	2,0	56	56
TOIMINTAKULUT/MENOT	-270.704	-274.510	-253.000	-7,8	-253	-253
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-207.191	-219.530	-196.920	-10,3	-197	-197
VUOSIKATE	-207.191	-219.530	-196.920	-10,3	-197	-197

Talousarvio ja suunnitelma

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

EUR

01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-157.820	-136.180	-159.160	16,9	-149	-133
TILIKAUDEN TULOS	-365.010	-355.710	-356.080	0,1	-346	-330
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-365.010	-355.710	-356.080	0,1	-346	-330
KIINTEISTÖT						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	1.244.579	1.197.290	973.370	-18,7	973	973
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	67.942	60.000	50.000	-16,7	50	50
TOIMINTAKULUT/MENOT	-1.049.956	-1.099.930	-840.520	-23,6	-841	-841
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	262.565	157.360	182.850	16,2	183	183
3						
VUOSIKATE	262.565	157.360	182.850	16,2	183	183
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-184.467	-181.530	-199.240	9,8	-250	-252
TILIKAUDEN TULOS	78.098	-24.170	-16.390	-32,2	-67	-69
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	78.098	-24.170	-16.390	-32,2	-67	-69
VESIHUOLTOLAITOKSET						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	230.407	227.000	224.000	-1,3	224	224
TOIMINTAKULUT/MENOT	-264.840	-251.750	-275.470	9,4	-275	-275
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-34.432	-24.750	-51.470	108,0	-51	-51

Talousarvio ja suunnitelma

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

EUR

01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
VUOSIKATE	-34.432	-24.750	-51.470	108,0	-51	-51
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-164.712	-150.200	-140.920	-6,2	-124	-114
TILIKAUDEN TULOS	-199.144	-174.950	-192.390	10,0	-176	-165
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-199.144	-174.950	-192.390	10,0	-176	-165
TIETOIMITUKSET						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTAKULUT/MENOT	-27.756	-31.270	-31.450	0,6	-31	-31
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-27.756	-31.270	-31.450	0,6	-31	-31
64						
VUOSIKATE	-27.756	-31.270	-31.450	0,6	-31	-31
TILIKAUDEN TULOS	-27.756	-31.270	-31.450	0,6	-31	-31
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-27.756	-31.270	-31.450	0,6	-31	-31
RAKENNUSVALVONTA						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	22.436	19.500	13.000	-33,3	13	13
TOIMINTAKULUT/MENOT	-51.239	-51.310	-60.060	17,1	-60	-60
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-28.803	-31.810	-47.060	47,9	-47	-47

Talousarvio ja suunnitelma

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

EUR

01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
VOUSIKATE	-28.803	-31.810	-47.060	47,9	-47	-47
TILIKAUDEN TULOS	-28.803	-31.810	-47.060	47,9	-47	-47
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-28.803	-31.810	-47.060	47,9	-47	-47
RUOKAPALVELUKESKUS TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT			536.280	100,0	536	536
TOIMINTAKULUT/MENOT			-501.450	100,0	-501	-501
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0	34.830	100,0	35	35
65						
VOUSIKATE	0	0	34.830	100,0	35	35
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			-3.850	100,0	-3	-4
TILIKAUDEN TULOS	0	0	30.980	100,0	32	31
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0	30.980	100,0	32	31
TEKNISTEN- JA YMPÄRISTÖPALVELUIDEN LTK TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	1.565.260	1.503.070	1.807.030	20,2	1.807	1.807
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	67.942	60.000	50.000	-16,7	50	50
TOIMINTAKULUT/MENOT	-1.669.022	-1.728.260	-1.980.640	14,6	-1.981	-1.981
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-35.820	-165.190	-123.610	-25,2	-124	-124

Hallintokunnan ehdotus
Ulkoinen/Sisäinen

Talousarvio ja suunnitelma

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2 tuh. 2018	TS3 tuh. 2019
VOUSIKATE	-35.820	-165.190	-123.610	-25,2	-124	-124
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-506.998	-471.810	-506.320	7,3	-529	-504
TILIKAUDEN TULOS	-542.818	-637.000	-629.930	-1,1	-652	-628
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-542.818	-637.000	-629.930	-1,1	-652	-628
PERTUNMAAN KUNTA						
TUOLOSASKELMA						
TOIMINTATUOTOT/TULOT	3.354.068	3.330.900	2.302.210	-30,9	2.302	2.302
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	67.942	60.000	50.000	-16,7	50	50
⁶ TOIMINTAKULUT/MENOT	-14.420.083	-14.621.590	-13.972.330	-4,4	-13.972	-13.972
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-10.998.074	-11.230.690	-11.620.120	3,5	-11.620	-11.620
VEROTULOT	5.701.496	5.740.000	5.800.000	1,0	6.000	6.000
VALTIONOSUUDET	6.108.837	6.106.690	6.275.400	2,8	6.275	6.275
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	15.421	14.000	-23.000	-264,3	-23	-23
VOUSIKATE	827.680	630.000	432.280	-31,4	632	632
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-685.091	-630.000	-657.530	4,4	-663	-629
TILIKAUDEN TULOS	142.589	0	-225.250	100,0	-30	3
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	142.589	0	-225.250	100,0	-30	3

RAHOITUSSUUNNITELMA

RAHOITUSLASKELMA (te)
(TAE 2017 euroina)

	TP 2015	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulorahoitus						
Vuosikate	828	630	432 280	632	632	632
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-20					
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-270	-354	-1 492 000	-199	-229	-159
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0				
Pysyvien vast. hyödykk. luov.v	22	0				
Toiminnan ja investointien rahavirta	559	276	-1 059 720	433	403	473
Rahoitustoiminnan rahavirta						
Antolainauksen vähennykset	10					
Antolainauksen lisäykset	0					
Antolainauksen muutokset	10					
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			1 200 000			
Pitkäaikaisten lainojen lyhennys	-273	-271	-337 920	-338	-338	-338
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-300					
Oman pääoman muutokset	122					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-227					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-109	5	-197 640	95	65	135

22.11.2016

LITTEET

**HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2015-2020 KUNNANHALLITUKSEN ESITYS
VIRAT JA TOIMET OSASTOITTAIN**

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1	1
Elinkeinoasiamies	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.
Maaseutujohtaja	1	1	1	1	1	1

HALLINTO-OSASTO

Kirjanpitäjä	1	1	1	1	1	1
Palkkasihteeri	1	1	1	1	1	1
Toimistos sihteeri	3	2,5	2,5	2,5	2	2
ICT-asiantuntija	1	1	1	1	1	1
Työvalmentaja	1	1	1	1	1	1

SIVISTYSOSASTO

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sivistystoimenjohtaja-rehtori	1	1	1	1	1	1
Toimistos sihteeri	1	1	1	1	1	1
Lehtori	4	4	4	4	4	4
Rehtori-luokanopettaja	1	1	1	1	1	1
Luokanopettaja	6,5	7	7	7	6	6
Esiluokanopettaja	1	1	1	1	1	1
Tuntiopettaja	3	3	2,5	2,5	2	2
Erityisopettaja	2	2	2	2	2	2
Oppilastukihenkilö	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Vapaa-aikasihteeri	0,45	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Etsivä nuorisotyöntekijä	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Nuorisotyöntekijä	0,05	0,6	0,65	0,65	0,65	0,65
Liikunnanohjaaja	0,3	0,7	1	1	1	1
Koulunkäyntiavustaja	6	6	5	5	5	5
Henkilökohtainen avustaja	3	5,5	6	4	4	4
Taiteen perusopettaja	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

VARHAISKASVATUS

Päiväkodin johtaja	1	1	1	1	1	1
Lastentarhanopettaja	2	2	2	2	2	2
Lastenhoitaja	4	3,5	3	3	3	3
Lähihoitaja	1	1	1	1	1	1
Perhepäivähoitaja	1	1	1	1	1	1
Ryhmäperhepv.hoitaja	3	3	3	3	3	3
Laitosapulainen	1	1	1	1	1	1

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
TEKNINEN OSASTO						
Tekninen johtaja- rakennustarkastaja	1	1	1	1	1	1
Toimistosihteeri	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Talonmies	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Vesihuoltolaitoksen hoitaja	1	1	1	1	1	1
Työnjohtaja /kirvesmies	1	1	1	1	1	1
Kirvesmies	1	1	1	1	1	1
Ulkoilualueiden hoitaja	1	1	1	1	1	1
Ruokapalvelupäällikkö	1	1	1	1	1	1,5
Keittäjä-emäntä	1	1	1	1	1	1
Keittäjä	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50	5,50
Täytettyjä virkoja tai toimia yhteensä	66,90	69,90	68,75	66,75	64,75	64,75

TALOUSARVIO 2017

AVUSTUSLIITE

	TA 2016	TA 2017
Kunnanhallitus		
Yhdistykset	4 000	4 000
70- vuotisrahasto	1 700	1 700
Yrityspalvelut	1 000	1 000
Työmatkatuki	25 000	25 000
Lapsimyönteisyyden korostaminen	1 000	1 000
Palo- ja pelastustoimi (investoinnit)	9 000	9 000
Työmarkkinauden kuntaosuus		100 000
Työtoiminta		2 000
Lasten kotihoidontuki		55 000
Kunnanhallitus yhteensä	41 700	198 700
Maaseutulautakunta		
Yritystoiminnan tukeminen	1 500	1 000
Kunnan osuus ohjelmaperusteisissa hankkeissa	12 000	13 000
Avustus 100 h lomitusapuun	6 200	6 000
Kylätoimikunnat	500	500
Maaseutulautakunta yhteensä	20 200	20 500
Sivistyslautakunta		
Nuorisotyö, avustukset yhteisöille	3 500	3 500
Liikuntapalvelut, avustukset yhteisöille	4 000	4 000
Sivistyslautakunta yhteensä	7 500	7 500
Perusturvalautakunta		
Lasten kotihoidontuki	55 000	
Toimeentulotuki	124 500	
Työmarkkinatuen kuntaosuus	100 000	
Vammaispalvelut	37 000	
Vanhusten ja vammaisten omaishoidontuki	95 000	
Kuntouttava työtoiminta	2 000	
Kehitysvammaisten työtoiminta	4 800	
Lasten laitos- ja perhehuolto	1 800	
Muut lasten ja perheiden palvelut	400	
Lapsiperh. tilap. kotipalveluseteli	3 000	
Lastensuojelun jälkihoito	1 000	
Terveystuollon palvelusetelit	20 000	
Perusturvalautakunta yhteensä	444 500	0
Teknisten ja ympäristöpalveluiden lautakunta		
Kiinteistöt/tyhjien asuntojen vuokriin	25 500	29 500
Yksityistieavustukset	30 000	30 000
Teknisten ja ympäristöpalv.ltk yhteensä	55 500	59 500
Avustukset yhteensä	569 400	286 200

**VESIHUOLTOLAITOKSEN
TASEYKSIKÖ**

PERTUNMAAN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS

Taseyksikön toiminnan talousarvio ja -suunnitelma vv. 2015 - 2020

Ulkoisen/sisäinen

	TP 2015	TA 2016	TAE 2017	TS 2018	TA 2019	TA 2020
Liikevaihto	230407	227000	224000	224	224	224
Valmiiden ja keskener. tuotteiden varastojen lisäys(+) tai vähennys(-)						
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tuotot						
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-51219	-56430	-55930	-56	-56	-56
Varastojen lisäys(+) tai vähennys(-)						
Palveluiden ostot (u)	-116779	-118300	-119100	-119	-119	-119
Palveluiden ostot (s)	-25628	-14600	-34870	-35	-35	-35
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-53114	-50000	-50000	-50	-50	-50
Henkilösivukulut						
Eläkelulut	-13364	-9600	-11270	-11	-11	-11
Muut henkilösivukulut	-2493	-2820	-1970	-2	-2	-2
Poisto ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-164712	-150200	-140920	-124	-114	-114
Arvonalentumiset						
Liiketoiminnan muut kulut	-2243		-2330	-2	-2	-2
Liikeylijäämä/-alijäämä	-199145	-174950	-192390	-176	-165	-165
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkokulut						
Muut rahoituskulut						
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä						
Satunnaiset tuotot ja kulut						
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia						
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys (+)						
Tilikauden yli-/alijäämä	-199145	-174950	-192390	-176	-165	-165
Laskennalliset menot		-9570	0	0	0	0

Investointiosa

Vesilaitos		-15000	-15000	-10	-10	-10
Viemärlaitos		-20000	-20000	-20	-20	-20
Investoinnit yhteensä	-33473	-35000	-35000	-30	-30	-30

22.11.2016

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEYKSIKÖN TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

Pertunmaan kunta on tehnyt sopimuksen Heinolan kaupungin ja Etelä-Savon ympäristökeskuksen kanssa siirtoviemärin rakentamisesta välille Pertunmaa-Kuortti-Paaso-Heinola. Siirtoviemäri Pertunmaa-Heinola –hankkeen työt ovat valmiit ja linja saatiin toimintakuntoon syksyllä 2009. Kirkonkylän ja Kuortin jätevedenpuhdistamoiden toiminta loppui, kun siirtoviemäri otettiin käyttöön. Kunnan vesi- ja viemärilaitos toimii kirkonkylän ja Kuortin asemakaava-alueilla. Pertunmaan kunta ostaa vettä Heinolan kaupungilta noin 60 m³ / vrk veden laatuvaatimuksen täyttämiseksi pitkällä runkolinjalla. Kuortissa on päävedenottamo ja Pertunmaan kirkonkylän vedenottamo toimii varalla. Riita-aho – Koukkuniemi sekä Lehtisen vesihuoltolinja on valmis ja toimintakunnossa.

Puhtaan veden arvonlisäverollinen kulutusmaksu on 1.5.2016 alkaen 2,42 € / m³ ja jäteveden arvonlisäverollinen käyttömaksu on 3,10 € / m³. Lisäksi veden perusmaksu on 93,00 €/vuosi. Kuortin jätevedenpuhdistamon yhteyteen on rakennettu varastoallas sekä lietteen vastaanottopiste sakokaivo- ja umpikaivolietteelle. Vesi- ja viemärilaitoksen työt hoitaa vesihuoltolaitoksen hoitaja ja hallinnon tekninenjohtaja-rakennustarkastaja. Pertunmaan kunta myy puhdasta vettä vesiosuuskunnalle ja vesiosuuskunnan jätevedet tulevat kunnan verkkoon.

Pertunmaan kunta maksaa Heinolan kaupungille jätevedestä 78 % Heinolan taksasta eli 1,51 € / m³, alv 0 % ja vedestä 1,08 € / m³, alv 0 %. Veden hinnassa ei ole alennusta vaan hinta on Heinolan kaupungin vesitaksan mukainen.

TAVOITTEET 2017:

Vesilaitos pyrkii laadukkaan veden häiriöttömään jakeluun. Jätevesien osalta Heinolan puhdistamo täyttää lupavaatimukset.